PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 681 PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 27, 1944, TORONTO, ONTARIO METAI XIII

RAUDONOJI ARMIJA PLAČIU FRONTU SKVERBIASI GILYN Į RYTŲ PRUSIJĄ

VIETOMIS JAU VIRŠ 20 MYLIŲ RYTŲ PRŪSIJOS TERITORIJOJ

LONDON. — Raudonoji Armija jau įsiveržė vokiečių junkerių žemėn — Rytų Prūsijon ir skverbiasi gilyn 35 mylių plečiu. Vietomis ji jau virš 20 mylių Rytų Prūsijoj.

Bėgyje kelių dienų ofensyvos, Raudonoji Armija užėmė virš 400 kaimų ir miestelių. Rytų Prūsijoj. Užimtas svarbus susisiekimo centras Goldap,, taipgi Raudonoji Armija jau visai prie Gumbinės.

Visas Klaipėdos kraštas jau išlaisvintas, išskyrus patį Klaipėdos miestą, kuris dar vokiečių rankose. Tilžė jau apšaudoma iš artilerijos ir atrodo, kad naciai rengiasi neštis iš ten.

Kiek toliau į pietus, Raudonoji Armija užėmė Augustavą ir 50 kitų vietų.

Vokiečiai sako, kad Raudonoji Armija pasiekusi Angerapo upę 17 mylių į vakarus nuo Goldapo miesto, bet Maskva nepatvirtina.

Raudonoji Armija eina pirmyn ir Čekoslovakijoj. Tenai ji užėmė Huszt miestą ir 10 kitų vietų. Taipgi ji progresuoja Hungarijoj ir Jugoslavijoj.

Vokiečiai visuos sektoriuos priešinasi visu atkaklumu ir siunčia vis daugiau pagalbos. Tas žymiai lėtina Raudonosios Armijos progresą.

Vilyčia parodo, kur amerikiečiai įsiveržė į Filipinų salas. Kuomet Filipinų salos bus išlaisvintos, japonų padėtis į pietvakarius nuo Filipinų bus prasta. O jų tenai yra iki 500,000 jeigu ne daugiau.

Rytų Prūsijoj Karščiau Negu Buvo Rusijoj

STOKHOLMAS. — Vokiečių kariškas korespondentas rašo iš Rytų Prūsijos:

"Šiapus degančio rubežiaus nėra tos valandos dieną ar naktį, kad priešo orlaiviai nekrioktų viršuje. Seni veteranai iš rytinio fronto sako, kad tik kelis kartus daiktai buvo taip karšti Rusijoj, kaip jie dabar karšti Rytų Prūsijoj.

"Lietūs fosforinių bombų kuria gaisrus nuolatos visame fronte. Dieną ir naktį mūsų artilerijos pozicijos ir transporto koncentracijos po bombų lietum."

Paties Hitlerio laikraštis Voelkischer Beobachter sako, kad vokiečiai žiūri į rytus su didele baime.

LONDON. — Slaptai Ispanijoj išeinąs respublikonų laikraštis, Ispanijos Atkariavimas, šaukia Ispanijos armiją sukilti prieš generolo Franko ir falangistų režimą.

PEARL HARBOR. — Japonų laivynas artinasi prie Filipinų salų ir tikimasi, kad bus nemažas jūrų jėgų susikirtimas.

Amerikiečiai Pradėjo Filipinų Laisvinimą

PEARL HARBOR. — Amerikiečių jėgos, komanduojamos generolo MacArthur, išsikėlė ant Leyte salos Filipinuose ir su tuo pradėjo Filipinų laisvinimą.

Japonai, matyti, tikėjosi, kad amerikiečiai pradės invaziją kur kitur, nes ant salos jų jėgos buvo menkos ir negalėjo suorganizuoti rimto pasipriešinimo.

Per pirmas kelias dienas generolas MacArthur iškėlė ant Leyte salos arti 300,000 kariuomenės.

Kartu su amerikiečiais išsikėlė Filipinų valdžia su prezidentu Osmena priešakyje. Generolas MacArthur taipgi jau ant Leyte salos ir filipiniečių buvo gražiai patiktas.

Ant Leyte salos yra keletas nemažų miestų. Trys iš jų jau amerikiečių rankose ir ilgai netruks iki nei vieno japono nebebus ant šitos salos.

Amerikiečiai tuo patim kartu nieko nelaukdami pradėjo budavoti ant tos salos bazę tolimesnei invazijai — išlaisvinimui kitų Filipinų salų.

Filipinų salos japonų apsigynimui labai svarbios, todel galima tikėtis, kad japonai griebsis organizuoti pasipriešinimą. Bet amerikiečių jėgos viršyja juos ore, ant vandens ir ant sausumos.

ISPANAI UŽĖMĖ KETURIUS KAIMUS

LONDON. — Ispanų partizanai, susiorganizavę Francijoj iš pabėgusių republikonų, įsiveržė atgal į savo tėvynę ir atkariavo iš fašistų kariuomenės keturius miestelius.

Paryžiaus radijas paskelbė, kad 20,000 ispanų partizanų veikia Ispanijos kalnuose. Jie esą gerai ginkluoti šautuvais, kulkosvaidžiais ir mortiromis.

Šešios Jungtinių Tautų Armijos Pleškina Nacius

LONDON. — Šešios sąjungininkų armijos puola vokiečius visu vakariniu frontu, norėdamos atidaryti vartus į Berlyną.

Jos nori pralaužti vokiečių apsigynimo linijas, kad paskui būtų galima prasiveržti pro skylę ir pasileisti į Vokietijos gilumą, kaip kad buvo padaryta Francijoj, kada amerikiečiai pradūrė vokiečių frontą.

Kanadiečiai grumiasi su naciais pietvakarinėj Olandijoj, norėdami išmušti juos iš salų, kad atidaryti laivų judėjimą į Antverpą.

Vokiečių pasipriešinimas Aachene užsibaigė.

PRIPAŽINO GENEROLO DE GAULLE VALDŽIĄ

OTTAWA. — Kanados vyriausybė paskelbė, kad Kanada pripažino generolo De Gaulle valdžią provizine Francijos valdžia.

Tuo pat kartu Sovietų Sąjunga, Britanija, Amerika ir kitos šalys irgi pripažino de Gaulle valdžią provizine Francijos valdžia.

JUGOSLAVŲ LAIVAS ATPLAUKIA KANADON

TORONTO. — Jugoslavų valdžia Londone atsiunčia Kanadon laivą del paėmimo 3,000 tonų maisto, drabužių, muilo ir kitų daiktų.

Jugoslavų Komitetas Jugoslavijai Remti veda kampaniją po visą Kanadą del maisto ir kitų daiktų del Jugoslavijos žmonių, kuriems minėtas laivas pristatys.

Unijistai Stoja Už Reparacijas

BLACKPOOL. — British Trades Union Kongresas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią teisės nacių nuteriotiems kraštams reikalauti iš vokiečių reparacijų arba atlyginimo.

Delegatai beveik vienbalsiai palaikė rezoliuciją.

Rezoliucija sako, kad vokiečiai turi ne tik finansiniai atsilyginti, bet ir darbu prisidėti prie atstatymo nacių sugriautų miestų.

Taipgi kongresas priėmė rezoliuciją, kuri kaltina už nacizmą visus vokiečius. Seniau kongresas laikėsi tos nuomonės, kad už nacių žiaurumus atsako tiktai nacių valdžia.

Generalmajoras R. F. L. Keller, kuris sugrįžo Kanadon. Jis buvo sužeistas laike amerikiečių atakos iš oro ant kanadiečių pozicijų. Tas įvyko per klaidą. Generolas Keller sako, kad Kanados jėgos Francijoj gauna gerai išlavintų rezervų ir laiku.

Britų premjeras Čiorčilis jam atvykus į Maskvą buvo sutiktas Molotovo, Maiskio ir kitų Sovietų Sąjungos vadų. Šiame atvaizde matote Čiorčilį, Maiskį, Molotovą ir Edeną, jiems susitikus aerodrome. Pasitarimas jau užsibaigė ir svečiai išvyko namo.

Čiorčilio — Stalino Konferencija Pasibaigė su Geromis Pasekmėmis

SOVIETAI ATMOKĖS UŽ PETSAMO MAINAS

OTTAWA. — Sovietų vyriausybė sutiko atmokėti Kanadai $22,000,000 už Petsamo mainas, kurios pereina Sovietų žinion.

Petsamo mainos pirm karo priklausė Suomijai, bet buvo išrenduotos ilgam laikui International Nikelio kompanijai.

Kanados vyriausybė atiduos tuos pinigus nikelio kompanijai.

Ta suma bus atmokėta bėgyje 6 metų.

RAGINA SUDARYT SUTARTĮ SU SSRS

LONDON, Ont. — Gelžkeliečių unija priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad Kanada pasirašytų 20 metų sutartį su Sovietų Sąjunga, kokią turi pasirašiusi Britanija.

Rezoliucija bus įteikta Trades and Labor Kongreso konvencijai del priėmimo.

KDK Konvencija Už Tarptautinę Tautų Draugystę

QUEBEC. — Kanados Darbininkų Kongreso konvencija čia priėmė rezoliuciją, kurioj siūloma Kanados vyriausybei prisilaikyti sekančios užsieninės politikos:

1. Stengtis kaip galint greičiau laimėti pergalę.
2. Vystyti kooperaciją tarp taiką mylinčių tautų.
3. Plėsti nesuvaržytą prekybą ir ekonominę kooperaciją.
4. Įstoti į Pan-Amerikos uniją.
5. Stipriau susirišti su Sovietų Sąjunga, sudarant panašią sutartį, kaip kad Anglija yra sudarius.

MASKVA. — Čiorčilio ir Stalino ir kitų Britų ir Sovietų vadų konferencija jau pasibaigė ir su geromis pasekmėmis. Buvo susitarta del atsinešimo linkui Jugoslavijos, Bulgarijos, Lenkijos ir kitų kraštų ir tokiu būdu Britų-Sovietų santykiai buvo žymiai sustiprinti.

Susitarimas buvo padarytas su pilna Amerikos vyriausybės žinia.

Britanija ir Sovietų Sąjunga stengsis bendromis pastangomis išmušti vokiečius iš Jugoslavijos ir galutinai sutaikyti Tito ir karaliaus valdžias, paliekant Jugoslavijos žmonėms teises po karo išspręsti savo konstitucinę ateitį.

Taipgi daug atsiekta ir lenkų klausimu. Lublino ir Londono valdžios, Čiorčiliui ir Stalinui tarpininkaujant, susitarė veik visais klausimais ir manoma, kad lenkų klausimas greitai visai išsiriš.

Kas liečia Bulgariją, kurios klausimu buvo dar nekurie reikalai nesutvarkyti, taipgi buvo prieita teigiamo susitarimo.

Čiorčilis ir Stalinas taipgi apdiskusavo Kvebeko konferencijos tarimus.

Visą laiką Britų ir Sovietų vadų tarpe buvo gražus draugiškumas. Kada Čiorčilis ir Edenas grįžo namo, pats Stalinas palydėjo juos į aerodromą, kur Čiorčilis, atsisveikindamas, pareiškė sekančiai:

"Aš jau priėjau prie užbaigos uoliausio ir tuo pačiu sykiu priimniausio vizito Maskvoj. Mes dirbom sunkiai. Kaip kad aš sakiau pereitą naktį, mes sudarėm darbininkų ir kareivių dumą, bet duosnus priėmimas ir nuoširdi draugystė, su kuo mes buvome sutikti ir laikomi, pripildė mane ir mano draugą ir kolegą, užsienio reikalų sekretorių poną Edeną, maloniausiais įspūdžiais, bėgyje tų užimtų ir rimtų dienų.

"O visų maloniausiu man dalyku ir garbe buvo tos ilgos ir artimos kalbos su mano bendru ir kariškų draugu, maršalu Stalinu,, su kuriuo apsvarstėm daugelį painių klausimų, bet tampriai susirišusių su vieningu didingų mūsų tautų maršavimu per daugybę pasikeitimų kare.

"Aš nuoširdžiausiai vyliuosi ir su giliausiu įsitikinimu tikiu, kad karingas valstybininkas Rusijos galvinyje išves Rusijos žmones, visus Rusų žmones, per sunkius ir audringus metus į platesnio ir laimingesnio amžiaus šviesą del visų, o su juo šioj užduotyj maršuos Britų Tautų Bendrija ir galingos Jungtinės Amerikos Valstybės."

Graikai Nenori Karaliaus Jurgio

ATĖNAI. — Konstitucijos aikštėj čia pereitą savaitę įvyko didelė demonstracija už demokratiją, prieš monarchiją, kada žmonės susirinko paklausyti atvykusio graikų premjero G. Papandreou.

Minia žmonių pakartotinai šaukė, kad jie nenori karaliaus valdžios, o demokratinės žmonių valdžios.

Premjeras užtikrino susirinkusius, kad bus sugrąžintos žmonių teisės ir laisvės, Taipgi jis pareiškė, kad turės būti sugrąžintą Graikijai salos ir kitos teritorijos.

DALINA ŽEMĘ

MASKVA. — Eugenijus Gabrilovičius, Raudonosios Žvaigždės korespondentas, praneša, kad išlaisvintoj Lenkijos dalyj jau dalinama dvarų žemė valstiečiams.

Žemės reforma sujdomavus valstiečius daugiau, negu kas kita.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGLJOS,
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 5 centai.

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

MONTREALIEČIAI PUIKIAI PASIELGĖ

Montrealo lietuviai visose kampanijose gražiai pasirodė su aukomis. Jie gausiai aukojo laike kampanijos už paramą Lietuvos žmonėms, kurią vedė Kanados Lietuvių Nacionalis Komitetas. Bet minėdami Lietuvos išlaisvinimą, jie ir vėl suaukojo virš $600 del paramos Lietuvos žmonėms.

Lietuva jau išlaisvinta. Mes tuo džiaugiamės. Bet tuo patim laiku reikia nepamiršti, kad trys metai okupacijos, dvi mūšių kampanijos ją labai nukamavo. Lietuvos žmonių padėtis sunki. Jiems trūksta visko. Priešai plėšė viską, ką tik galėjo. Dabar svarbiausias momentas del rėmimo Lietuvos žmonių.

Ši žiema Lietuvos žmonėms bus pati sunkiausia. Tai bus pirma žiema po trijų metų okupacijos ir karo ugnies perėjimo. Iki kitos žiemos ne tik karas Europoj bus užsibaigęs, bet ir nemažai karo žaizdų bus užgydyta. Už tai šiuo metu parama Lietuvai dešimtį kartų svarbesnė, negu kad ji bus vėliau.

Reikia labai apgailestauti, kad daug Amerikos kontinento lietuvių šito nesupranta. Ypač peiktina tas, kad tos srovės, kurios nepritaria Lietuvos posukiui, nenori visai remti. Politiniai išrokavimai pakerta jų labdarybės dvasią. Tur būt jie mano, kad atsisakymu paremti Lietuvos žmones, jie ims ir pakeis Lietuvos gyvenimą jiems prielankesnėn pusėn.

Amerikos kontinente yra arti milijono lietuvių. Tai ketvirta dalis lietuvių. Jeigu pas visus būtų užtektinai žmoniškumo, tai Lietuvos žmonės neturėtų tiek daug kentėti. Bet subėgę fašizmo šalininkai atsistojo ant kelio ir didžiuma Amerikos lietuvių laikoma nuo ištiesimo broliškos rankos nuvargusiems broliams ir seserims.

TIK VIENAS KELIAS Į GEROVĘ

Atžagareiviai irgi kalba apie geresnius laikus. Faktinai, jie žada dar geresnius už kitus. Bet ar prižadais galima pagerinti gerbūvį? Niekados. Gerbūvis reikalauja tam tikrų veiksnių.

Ontarijos progresyviai konservativai žadėjo daug gerų dalykų. Bet kas iš tų prižadų? Jie tik prižadėjo, bet nieko nedaro: Ne tik patys nedaro, bet dar ant kitų rėkia, kada jie bando ką nors daryti. Pavyzdžiui, kaip jie rėkia ant federalės valdžios už vaikų bonus.

Svarbiausias gerlaikio reikalas po karo yra darbai darbininkams. Kaip jų padaryti? Reikia, kad fabrikai turėtų užsakymų; reikia, kad būtų daug kitokių užsiėmimų; reikia, kad būtų vedami keliai, statomos mokyklos ir t.t. O kad tas viskas būtų, reikia, kad valdžia ir žmonės turėtų kapitalo.

Kur valdžia ir žmonės gali gauti kapitalo? Darbininkai gali būti stiprais pirkėjais tiktai gaudami geras algas. Vyriausybė gali gauti įeigų tiktai aptaksuodama stambiuosius užvedimus ir finansierius. Jeigu darbininkai gaus mažas algas, vyriausybė neims mokesčių, tai darbų nebus.

Daug darbų gali duoti užsakymai iš Europos ir kitų kraštų. Bet tų užsakymų nebus, jeigu Amerika, Kanada ir kiti turtingieji kraštai nepadės nuo karo nukentėjusiems žmonėms atsigauti.

Gerlaikis gali būti užtikrintas, nors nekuriam laikui, bet reikia, kad po karo būtų daroma taip, kaip karo metu yra daroma. Tie, kurie nori kuo greičiau grįžti prie pirmkarinių laikų, nusikratant visų kontrolių ir suvaržymų, bei karo meto įstatymų, gerlaikio neduos. Senu keliu einant galima nueiti tiktai į nedarbo ir krizio laikus ir labai greitai.

Atžagareiviai dabar turi daug laiko. Jiems nereikia rūpintis karo ir taikos klausimais. Jų visos jėgos atsuktos kritikavimui dabartinių valdžių. Jie nieko nepaiso. Bet žmonėms reikia būti atsargiems. Gražūs žodžiai gali labai apgauti.

"MES SUGRĮŠIM" PILDOSI

Iki priešams sekėsi, daugeliui demokratijos gynėjų teko pasitraukti, apleisti savo brangiuosius, numylėtus miestus ir kaimus. Kiekvienas iš jų, besitraukdamas, širdyje sakė: "Mes sugrįšim." Tokių demokratijos gynėjų tarpe buvo generolas MacArthur. Apleisdamas Filipinus, jis sakė: "Mes sugrįšim."

Dabar, kaip pranešimai pažymi, generolo MacArthur jėgos jau įsiveržė į Filipinus.

Japonų ofensyva buvo gana smarki. Sala po salos puolė ir buvo sunku numatyti, kur amerikiečiai atsispirs. Priešas buvo žiaurus ir jo ginklai buvo stipresni. Bet nei vienas gynėjas neabejojo, kad ateis ta diena, kada "Mes sugrįšim." Ji atėjo.

"Mes sugrįšim" šiandien pildosi visur. Priešų išvaryti žmonės grįžta į namus, o agresoriai staugia iš pasiutimo.

Gal dar užtruks kiek laiko iki galutinai priešas bus visur sumuštas ir visi iš namų išvarytieji sugrįš, bet tas jau ne tiek svarbu. Svarbu tas, kad tas jau tikrai įvyks.

Vokiečiai jau suvaryti atgal į savo guolį. Jie šaukiasi net prie vaikų ir mergaičių. Jie verčia kiekvieną stoti kovon ir padėti gintis. Bet tas nieko nepakeis. Taip pat ateis laikas, kada japoniški agresoriai bus suvaryti atgal į salą, iš kurios jie pasileido plėšti. Jiems bus taip pat reikalinga atsiteisti už padarytas skriaudas.

Rytinis frontas. Raudonoji Armija jau užėmė Eitkūnus, kurie jau vokiečių žemėj, ir tokiu būdu pradėjo kovą Rytų Prūsijoj. Galimas daiktas, kad neilgai trukus bus visa Rytų Prūsija jos rankose, nes ofensyva eina smarkiai.

Įvairiais Klausimais

Draugiškas Čiorčilio ir Stalino Susitikimas

Yra žmonių, kurie labai siaurai mato arba tyčia priekabių ieško. Kada pastebėjo spaudoje, kad Stalinas ir Čiorčilis susitiko ir labai draugiškai vienas kitą priėmė, jie pradėjo šaukti, kad tarp jų nebėra jokio skirtumo.

Dešinieji reakcionieriai pradėjo leisti prasimanymus, kad Čiorčilis "pasidavė" Stalinui ir yra pavojus, kad jis gali nusileisti jam visais klausimais. Girdi, jis atiduos Sovietų Sąjungai visus Balkanus, Baltijos kraštus ir t.t.

Socialistai ir kiti nauji "revoliucionieriai" ir "kapitalizmo priešai" pradėjo pirštu rodyti ir sakyti, kad Stalinas išsižadėjo savo idėjų ir susibičiuliavo su stambiausių kapitalistų vadu.

Tokie teigimai, aišku, yra visai nepamatuoti, nerimti, klaidinanti.

Stalino ir Čiorčilio susitikimas nėra taip sau paprastų dviejų draugų susitikimas. Kada jie susitinka, susitinka Sovietų Sąjunga ir Britanija, nes jie stovi tų kraštų vadovybėj ir susitinka tų kraštų reikalais.

Kada jiedu susitinka, tikrenybėje, susitinka Sovietų Sąjungos ir Anglijos žmonės. Kada Čiorčilis vaišina Stalingą, jis reiškia Anglijos žmonių draugiškumą Sovietų Sąjungai. Kada Stalinas priima Čiorčilį, jis priima Anglijos žmones.

Jeigu ne platūs valstybiniai ir pasauliniai reikalai, Stalinas ir Čiorčilis nebūtų susitikę. Jie suėjo kartu apsvarstyti visų šalių reikalų, kadangi nuo Anglijos ir Sovietų Sąjungos santykių daug priklauso ir visos Europos reikalai.

Šis karas yra žmonių karas prieš hitlerizmą. Jame dalyvauja įvairių pažiūrų žmonės. Nei iš vieno nereikalaujama atsižadėti savo pažiūrų. Apkasuose kaujasi socialistai, komunistai, katalikai, bepartiniai ir kitoki. Jie visi kovoja už vieną dalyką — už sumušimą hitlerizmo.

Jeigu elliniai kovotojai taip daro, tad ir naturalu, kad ir vadai taip darytų. Jie savo politinių skirtumų nemaišo į bendrus reikalus.

Nėra prasmės šaukti, kad Stalinas atsižadėjo savo idėjų, o Čiorčilis savo. To niekad nebuvo ir nebus. Niekas to nereikalauja.

Čiangkaišekas ir Kinija

Čiangkaišekas per ilgą laiką buvo labai aukštai keliamas ir dažnai buvo statomas šale Ruzvelto, Čiorčilio ir Stalino. Bet juo toliau, tuo daugiau balsų iškyla prieš Čiangkaišeką ir jo partiją — Kuomintangą.

Pastaruoju laiku įdomų straipsnį apie Čiangkaišeką ir Kiniją davė Heintz H. F. Eulau, New Republic laikraštyje, išeinančiam New Yorke.

Eulau nurodo, kad Čunkingo valdžia, kurios galvinyje stovi Čiangkaišekas, ne tik nesugeba išspręsti vidujinių Kinijos problemų, bet ir nenori.

Kinijoj esanti labai prasta padėtis ekonominiai ir politiniai. Kainos Kinijoj pakilę 440 nuošimčių. Žmonių gyvenimas baisus. Demokratijos nėra visai. Todel žmonės nemato reikalo kariauti. Į armiją vyrai esą varomi po prievarta, ginkluotiems kareiviams gaudant. Tik vienas iš 20 paimtų vyrų pasiekiąs frontą.

Svarbiausias šiandien klausimas Kinijoj, tai tautinė vienybė. Kaip žinia, komunistai turi veik pusę milijono armijos. Jų įtakoj nemažas plotas Kinijos krašto. Tenai veikia demokratija. Čiangkaišekas bijo susitarti su tais žmonėmis, kaip nurodo Eulau, nes tas reikštų demokratijos laimėjimą.

Autorius nemato pas Čiangkaišeką noro įvesti Kinijoj demokratiją. O kol to nebus padaryta, Kinijos situacija eis blogyn.

Kuomet Čiangkaišekas nesiekia to, kad Kinijoj būtų praplėsta demokratija, o vietoj to žiūri, kad išlaikyti diktatorišką, biurokratinį režimą, tai jis neužsitarnauja tokios vietos, kokią jam skyrė Jungtinių Tautų vadų tarpe.

Kyla "Uraganas"

CCF vadams koalicijos klausimas labai nemalonus. Bet jų priešinimasis koalicijai pastatys juos į keblią padėtį.

Ontarijos darbininkai žiūri ne į partijinius interesus, o į savo interesus, į visos Ontarijos interesus.

Kaip jau dabar matyti, tai unijos kyla už koaliciją kaip koks "uraganas." Stambiausios ir tvirčiausios unijos jau pasisakė už koaliciją.

Ir reikia pasakyti, kad šis klausimas Ontarijoj nepranyks iki jis bus teigiamai išspręstas. Be pažangios koalicijos atžagareiviška Drew valdžia, kad ir mažumą teturėdama, valdys Ontariją per kelius metus.

Reikia atminti, kad keli metai priešakin gali būti patys svarbiausi metai. Tai bus karo pabaigos ir taikos pradžios metai. Nuo to, kaip per tuos metus bus veikiama, priklausys visa ateitis. Kad iš atžagareivių negalima daug tikėtis, tai visiems aišku.

Politikas

ŠYPSENOS

Sulig Komandos

Naujai pakeltas į pulkininkus karininkas surengė pulkui pietus. Kalbėdamas į vyrus, jis tarė: "Dabar meskitės ant maisto be pasigailėjimo. Elkitės su juo, kaip kad jis būtų priešas."

Į pabaigą pietų jis pastebėjo vieną seržentą smunkant laukan su dviem buteliais vyro.

"Ką tu dabar darai?" paklausė jis.

"Vykdau komandą," atsakė kareivis. "Kada priešas išlieka neužmuštas, jis būna suimamas į nelaisvę."

O Kaip su Mama?

Motina: — Jeigu tu ir toliau išdykausi, aš visai pražilsiu. Kiekvieną kartą, kada tik tu pradedi išdykauti, mano vienas plaukas pražyla.

Duktė: — Tu, mamyt, tur būt buvai labai blėga mergaitė. Pažiūrėk į motutę. Visi plaukai jau žili.

Svarbi Priežastis

Ona: — Pasakyk tu man, kodel tu vis atidėliojĩ mūsų vestuves?

Jurgis: — Klausyk, brangioji. Tu kasdien daraisi vis gražesnė ir gražesnė. Jeigu apsivestume, gal tuomet tu sustotum gražėjus.

Laiškai Nuo Mūsų Karių

Povilas Pajuodis [illegible] Francijos:

Brangūs drau[illegible]

Paskutiniu[illegible]an teko trankytis [illegible] šiaurinę Franciją, kur anglių kasyklose dirba nemažas skaičius lenkų, su kuriais aš pusėtinai susikalbu.

Sustojus, nugirdę, kad gali jų kalbą vartoti, apspinta būriais. Klausinėja, kaip Kanadoj jų tautiečiai gyvena; pasakoja apie savo skurdą ir badą, kuriuos jie pergyveno per keturius metus.

Vienas lenkas parsivedė mane į namelį, kurį jis renduoja. Pavaišino mane kava ir alum. Sako, pamylėtume geriau, bet patys neturime. Man ir tos menkos jų vaišės atrodė perdidelės, nes ir tą jie suteikė nutraukdami nuo savęs.

Suėjo keletas kaimynų. Kiekvienas nori išlieti savo neapykantą vokiečiams, papasakoti apie savo vargus, vokiečių žiaurumą. Pasakojo jie, kaip sunkiai dirbo maisnose po septynias dienas į savaitę. Jeigu kurią dieną kuris neatėjo, susirgo, tai už tai bausdavo, atskaitydavo iš menko užmokesčio.

Sako, jeigu būtų taip tęsėsi, tai būtume nebeišlaikę, badu išmirę.

Iš mainierių ir industrinių darbininkų veidų matyti, kad jie pergyveno sunkius laikus. Ypač pas jaunus labai aiškiai atsispindi. Ir dabar jie gauna tik vieną kartą į savaitę mėsos.

Kas dar man krito į galvą, tai kad tarp lenkų čionai nesigirdi to dažno žodžio "pane," kas labai plačiai vartojama Kanados ir Anglijos lenkų tarpe. Ant sienų jų namuose vietoj šventųjų paveikslų, pas kiekvieną matysi didelį generolo de Gaulle portretą.

P. Kishkis, taipgi iš Francijos, rašo:

Gerbiamieji:

Sveikinu visus vienu žodžiu ir linkiu nuo širdies visiems sveikatos ir laimingos ateities. Smagu skaityti Liaudies Balse žinutę, apie didelį jūsų visų darbą del brolių - seserų Rusijoje ir Lietuvoje. Taipogi apie vietinį veikimą del pagerinimo padėties sugrįžtantiems kariams, jų šeimynoms ir t.t.

Mes tur būt ant žiemos sugrįšime, priešą nugalėję.

Naujo nieko svarbaus nėra, apart įdomumų ir baisių karo vaizdų, kurių nemačius, sunku įsivaizdinti, ką dabar karas padaro su naujais pabūklais.

Vasara praslinko ir jau medžiai kloja patalą po kojų del žiemos, o su ateinančiu pavasariu, visi linksmai pradėsime taikos ir laisvės pamatus statyti, kad ateityje nebepasikartotų panašūs įvykiai, vien tik kokie mums teko pergyventi savame amžiuje. O tai tik mažas krislelis palyginus pasauliniu maštabu.

Nuo P. Pajuodžio seniai laišką gavau. Gal nepertoliausiai esame vienas nuo kito, bet susitikti negalime.

Daug būtų kas rašyti, bet kada sugrįšime, ypatiškai papasakosime.

Draugas J. Lionis pranešė Liaudies Balsui, kad jį Francijoj sužeidė ir buvo perkeltas į Angliją, kur išgulėjo ligoninėj 6 savaites.

Dabar jis jau išėjęs iš ligoninės, bet abejoja, ar jis bebus tinkamas frontui.

Pastabos

Jungtinių Tautų jėgų progresas žymiai sulėtėjo. Tam yra svarbi priežastis.

Reikia atminti, kad vokiečių komunikacijos linijos labai sutrumpėjo, o Sąjungininkų išsitęsė. Tai viena.

Kita, vokiečiai dabar nebeturi kur traukti. Jie kovoja iš visų savo jėgų.

—o—

Bet karo eigos nereikia spręsti iš to, kiek kuri armija užima teritorijos.

Maskva pranešė, kad Hungarijoj per dvi savaites buvo sunaikinta 1,528 vokiečių tankai.

Vokiečiai giriasi, kad toj vietoj buvo sunaikinta 418 Sovietų tankų.

Taigi, priešų eilės buvo gerokai praretintos.

Kada kovos tam tikruose punktuose persivers, tuomet bus ir pirmynžangos.

—o—

Amerikiečiai nesnaudžia ir Pacifike.

Generolo MacArthur jėgos pradėjo kampaniją del išlaisvinimo Filipinų.

Sakoma, kad iškelta tenai arti 300,000 amerikiečių.

Galimas daiktas, kad amerikiečiai pasiryžę smogti geirą smūgį japonams Filipinuose.

—o—

Filipinų išlaisvinimas pastatytų amerikiečius netoli Kinijos ir Formosos. Japonams būtų sunku palaikyti susisiekimą su tomis jėgomis, kurios randasi pietvakariniame Pacifike.

Iš Filipinų bus galima greitai persikelti į Formosą.

Amerikiečiai nelaukia iki naciai bus visai supliekti.

—o—

Sumušus vokiečius, Europa dar ilgai virs kaip koks puodas.

Vietiniai fašistai ir kitoki reakcionieriai bandys kaip nors įsigalėti.

Graikijoj jau dabar eina kovos tarp liaudies jėgų ir fašistuojančių nacionalistų.

Liaudis nenori karaliaus, tačiau pastarasis, pagalba savo šalininkų, bandys sugrįžti.

Rumunijos karalius jau kraustosi Europon ir norės atgauti sostą.

—o—

Greitas Francijos išlaisvinimas nedavė progos Francijos Kvislingams pasiėpti savo rekordus.

Jeigu kurie iš jų ir pabėgo, tačiau jų nusikaltimus įrodančių faktų liko daug.

Teismas jau nuteisė mirtin Lavalį, Hitlerio draugą.

Pakratys už pakarpos ir daugiau tokių ponų.

—o—

Ontarijos premjeras tur būt jaučiasi nekaip, nes jo teigimas, kad Kanados rezervai siunčiami į frontą menkai išlavinti, visai supliuško.

Coldwell, CCF vadas, sugrįžęs iš Europos, pareiškė, kad generolas Simonds tvirtino, jog rezervai labai puikūs.

Dabar generolas Keller pareiškė, kad rezervai gerai lavinti ir laiku pristatomi.

—o—

Naujienos tuos Sovietų žmones, kuriuos naciai susigaudę buvo atsigabenę Baltijos kraštuosna, vadina pabėgėliais.

Kas juokingiausia, kad jie bėga nuo raudonarmiečių paskui vokiečius.

Vadinasi, vokiečiai geručiai. Paskui juos seka, kaip paskui mamą.

J. Y.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Mokslas ir Mokyklos Ukrainoje

Tarybinė Ukraina, kaip ir tarybinė Bielorusija, Lietuva, ir kitos tarybinės respublikos, buvo priešo okupuota ir teriota be jokios mielaširdystės.

Bet šiandien Ukraina jau išlaisvinta ir ji pradėjo atsistatyti, pradėjo gyventi taikiu gyvenimu. Atsistatymo darbo pradžią labai sunki, nes kur pažiūri, ten griuvėsiai; miestai ir kaimai išpustyti, daugybė geriausių žmonių išžudyta arba išgabenta į Vokietijos gilumą katorginiams karo darbams.

Žinių agentūra ONA paduoda kiek tiek davinių apie Ukrainos mokyklų problemas. Štai, prasidėjo mokslo sezonas ir tarybinės Ukrainos liaudies švietimo komisaras, Paulius Tyčena, tuo reikalu prabilo spaudoje.

Daugiau, kaip 8,000 Ukrainos mokyklų vokiečiai sudegino, ir 21,000 kitų apgriovė. Apie 500 vaikų kliubus, 137 technikines mokyklas-dirbtuvėles, taipgi 48 sporto akademijas taipgi sunaikino. Šimtus tūkstančių jaunuolių vokiečiai išgabeno Vokietijon.

Nepaisant visko, mokyklos pradėtos atidarinėti ir apie 6,000,000 Ukrainos vaikų pradėjo jas lankyti. Kaip tas buvo pasiekta? Ogi taip, kad mokyklų statymui ir taisymui labai daug pastangų įdėjo patys žmonės, nepaisant, kur jie gyvena. Vyriausybė pasirįžo aprūpinti visus vaikus mokslu, nepaisant visų trūkumų.

Nors ir prie labai sunkių sąlygų, Ukrainos, kaip ir kitų tarybinių respublikų vaikai mokyklose gauna karštus pietus.

Komisaras Tyčena pareiškia, jog ypatingas dėmesis yra kreipiamas į užgydymą vaikų moralinių žaizdų: daugelis Ukrainos vaikų buvo liūdininkais to, kaip naciai kankino ir žudė jų tėvus. Galima įsivaizdinti, kaip tie vaikai šiandien jaučiasi.

Apie 80,000 vaikų yra likusių našlaičiais. 12,000 tokių našlaičių jau pasiėmė auginti paskiros šeimos, o kiti patalpinti į vaikų namus ir amatų mokyklas.

Kas yra Ukrainoje, tas yra ir Lietuvoje. Pastarojoje šįmet kur kas sunkiau negu Ukrainoje, kadangi Lietuva dar vis tebėra karo zonoje. Lietuvoje mokyklos taipgi sunaikintos, tūkstančiai tėvų išgabenti katorginiams karo darbams į Vokietiją. Tūkstančiai šeimų be pastogių, be namų.

Ir šis dalykas veda mus prie kito, — prie **Lietuvos žmonių sušelpimo.** Kiek amerikiečiai lietuviai iki šiol prisidėjo su bet kokiu daikteliu karo išvargintiems Lietuvos žmonėms sušelpti? Labai mažai. Tik nedidelė mūsų visuomenės dalis yra aukojusi nuo karo nukentėjusiai Lietuvos liaudžiai; tik toji visuomenės dalis, kuri susispietusi aplink Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetą.

Tuo pačiu sykiu klerikalų ir socialistų politikieriai įkūrė savo fondą, — fondą ne Lietuvai šelpti, bet į Švediją ir Pietų Ameriką pabėgusiems visokiems lietuvių tautos priešams, kvislingams šelpti!

Argi tokia padėtis yra toleruotina? Žinoma, ne! — **Laisvė.**

Susiprato

Rumunijos socialistai ir komunistai stojo bendrai veikti ir reikalauja demokratiškesnės valdžios. Atrodo, jų reikalavimas bus patenkintas, nes tai reiškia daugumos tos šalies žmonių valią ką esama valdžia vargiai galės ignoruoti šiuo tarpu.

Pažymėtina, kad Italijos socialistai irgi susikalba su komunistais. Tas pats Francūzijoj, Jugoslavijoj, Lenkijoj ir Graikijoj.

Prieš pat karą socialistų ir komunistų santikiai buvo labai prasti, kodėl dabar kitaip?

Europos šalių, ypač kurios buvo naciais okupuotos, socialistai, kaip rodos daug išmoko. Jie tik dabar pamatė pragaištingą Vokietijos socialdemokratų vadovybės politiką, kuri padėjo Hitleriui ir jo gengsteriams įsigalėti.

Ta dalis socialistų, kuri sekė seną nusistatymą, jau atsidūrė fašistų eilėse. Dauguma betgi pasuko gerojon pusėn ir susikalba su komunistais. Pasekmė to labai gera.

Anglijos Darbo Partijos vadovybė norinti atsteigti Socialistų Internacionalą. Ji to negalės padaryti sekdama savo dabartinę politiką, nors ir čia gerokai pasukta gerojon pusėn. Norint atsteigti Internacionalą, ji turės daryti, kaip padarė kontinento socialistų daugumos.

Šiandien kas tik prieš fašizmą, tas negali būti prieš komunistus. Visos organizacijos ir grupės, kurios tikrai kovoja ar nori kovoti prieš fašizmą susikalba su komunistais.

Tai yra labai geras reiškinys. Tatai daug žada po karui. — **Vilnis.**

Argentinoj Siaučia Didelė Reakcija

Skaitant Argentinos spaudą ir klausantis radijo, kiekvienam atrodys, kad dabartinė fašistinė valdžia liaudyje turi visapusišką pritarimą, nes spaudoje rašo, kad kiekvienas valdžios pasijudinimas sutinkamas su didžiausiomis masių demonstracijomis ir sveikinimais.

Tikrenybėje visai kas kita yra.

Fašistinė valdžia norėdama pasirodyti, kad jai visi pritaria, ypatingai užsieniui, turėdama mažą grupelę pritarėjų, ieško iš to išeities ir suranda, prievartos būdu. Dabartiniu laiku, jeigu koks ministeris ar prezidentas kur nors vyksta, tai juos palydi ir sutinka "masių minios," kad pareiškus, jog jie "geri." Tos "minios" tankiai daro demonstracijas "solidarizuodami" valdžiai. Bet tikrumoje, kas tai per minios? Tai fašistinių organizacijų nariai pašto tarnautojai, policija ir gaisrininkai aprengti civiliais; studentai, mokiniai, valdininkai bei darbininkai po prievarta atvaryti. Tankiai pasitaiko, kad fašistinės kompanijos savo darbininkus sunkvežimiais veža į "demonstracijas." Kas nesutinka — nustoja darbo arba papuola į kalėjimus.

Tai tokiu būdu dabartinei valdžiai susidaro milžiniškos "masių" minios. Po užsienio reikalų ministerio pareiškimu kas link savosios politikos, įvyko tų masių "milžiniškos" demonstracijos, kur buvo sudaryti specialūs mušeikų - banditų būriai, kurie išdaužė visų laikraščių, anglų ir amerikonų įstaigų, langus ir apmėtė smala. — **Darbas.**

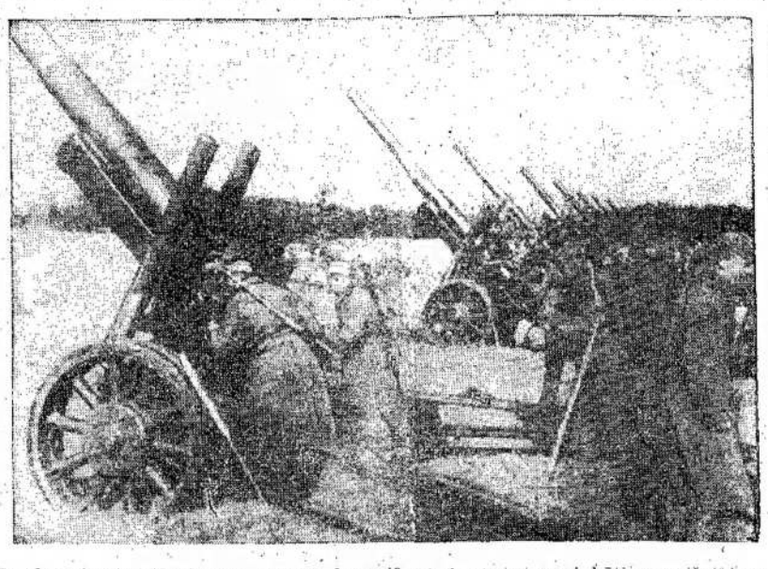

Raudonosios Armijos kanuolės kur nors Vokietijos pasienyje Baltijos fronte. Kaip matote, kanuolė prie kanuolės. Kai jos pradeda kalbėti, tai naciai turi traukti, jeigu nenori būti sumaišytais su žeme. Jos dabar daužo jau vokiečių žemę.

Naciai Nužudė Virš 100,000 Kauno Srityj

Rašo **Balys Krasauskas**

Nepaprastoji Komisija Susekti ir Ištirti Kriminaliams Darbams, atliktiems vokiečių fašistų įsiveržėlių, jau tris savaites veikia Kaune ir Kauno apskrityje.

Komisijon įeina: pirmininkas J. Grigalavičius, sekretorius K. Ažukaitis ir profesorius P. Mažylis, prof. P. Tinkius, kunigas Henrikas Klevas, dr. K. Gurauskas, daktarė J. Lašienė, Felicija Bortkevičienė, apkrečiamųjų ligų specialistas dr. L. Gurevičius ir daktarė Bulvydaitė - Kutorgienė.

Ši komisija per tris savaites patyrė ir patikrino sekamus faktus:

Iš 30,000 civilių žydų, laikytų buvusiame Kauno gette, teliko apie 7,000. Kiti per trejus metus buvo sistematiškai sunaikinti. Stipresni vyrai buvo išgabenti dirbti vokiečiams, o senieji ir vaikai tapo nužudyti. Prieš pat pasitraukiant iš Kauno) vokiečiai sudegino getą kartu su likusiais jame žmonėmis; taip jie stengėsi panaikinti savo piktadarystės pėdsakus. Kai žmonės bėgo iš liepsnojančių namų, vokiečiai juos šaudė ir mėtė rankines granatas į rūsius ir sklepus.

Komisija taip pat ištyrė Ketvirtąjį, Šeštąjį ir Devintąjį fortus. Remiantis liūdijimais žmonių, kurie pabėgo nuo mirties ir gyveno artimose apylinkėse ir sprendžiant sulig kapų duobių ir griovių, tapo nustatyta, kad **Devintajame forte buvo nužudyta beveik 70,000 žmonių.**

Paskui vokiečiai atkasė lavonus ir degino juos. Du milžiniški laužai degė dieną ir naktį, rydami lavonus žmonių, nužudytų per kruvinąjį vokiečių šėlimą.

Gyvi Palaidoti

Beveik 10,000 karo belaisvių buvo palaidoti gyvi, stovykloje arti Kauno lėktuvų aikštės ir daugiau kaip 8,000 sovietinių piliečių žuvo fortuose Vilijampolėje (Kauno priemiestyje).

Tapo atrasti masiniai kapai sovietinių karo belaisvių Šeštajame forte. Čia mažne 35,000 žmonių buvo badu numarinta ir užkankinta.

Vokiški barbarai varydavo rusus Kauno gatvėmis ir mušdavo juos šautuvų buožėmis kiekvieną sykį, kada varomieji pasilenkdavo pasiimti kokį maisto trupinį nuo gatvės. Sovietiniai karo belaisviai mirė nuo bado ir krito ant gatvių.

Tikrenybėje visai kas kita yra.

Fašistinė valdžia norėdama pasirodyti, kad jai visi pritaria, ypatingai užsieniui, turėdama mažą grupelę pritarėjų, ieško iš to išeities ir suranda, prievartos būdu. Dabartiniu laiku, jeigu koks ministeris ar prezidentas kur nors vyksta, tai juos palydi ir sutinka "masių minios," kad pareiškus, jog jie "geri." Tos "minios" tankiai daro demonstracijas "solidarizuodami" valdžiai. Bet tikrumoje, kas tai per minios? Tai fašistinių organizacijų nariai pašto tarnautojai, policija ir gaisrininkai aprengti civiliais; studentai, mokiniai, valdininkai bei darbininkai po prievarta atvaryti. Tankiai pasitaiko, kad fašistinės kompanijos savo darbininkus sunkvežimiais veža į "demonstracijas." Kas nesutinka — nustoja darbo arba papuola į kalėjimus.

Tai tokiu būdu dabartinei valdžiai susidaro milžiniškos "masių" minios. Po užsienio reikalų ministerio pareiškimu kas link savosios politikos, įvyko tų masių "milžiniškos" demonstracijos, kur buvo sudaryti specialūs mušeikų - banditų būriai, kurie išdaužė visų laikraščių, anglų ir amerikonų įstaigų, langus ir apmėtė smala. — **Darbas.**

Vokiečių kareiviams buvo leista taip elgtis, kaip tik jie norėjo su belaisviais ir jų nuosavybe.

Žvėriškas Komendantas

Kauno gyventojas **Bleimanas,** dirbęs sykiu su belaisviais, pasakė štai ką:

Vokietys stovyklos komendantas visuomet girtas atcidavo į fortą. Jis visada nešiodavosi buožę belaisviams mušti. Vieną kartą komendantas ir paklausė vieno belaisvio:

— Ar tu nori valgyti?

Belaisvis palingavo galva, kad nori.

— Na, tai ėsk! — suriko vokietys ir kirto jam buože.

Konmendantas priėjo prie kito belaisvio ir pastatė tą patį klausimą, bet šis vyras papurtė galvą, kad, girdi, jis nenorįs valgyti.

— Kam tu meluoji, šeške! — sušuko komendantas ir drožė jam buože.

Paskui jis priėjo prie manęs su tuo pačiu klausimu. Aš nieko neatsakiau.

— Kodėl tu neatsakai? — suspiegė komendantas ir smogė man buže. Tas vokietys komendantas kasdien taip darydavo.

Verlešio kaimo gyventojai, J. Giedrys, J. Gutauskas ir B. Jukazaitis, sakė, jog vokiečiai paėmė belaisvius, kurie buvo taip silpni, kad nepajėgė pastovėti; sumetė juos į duobę ir gyvus palaidojo.

Nužudytųjų Kapai

Tyrinėjimų komisija surado ties Šeštuoju fortu 13-ka kapų po 25 metrus ilgio ir 2 metrus pločio, 5 kapus po 12 metrų ilgio ir 2 metrus pločio ir vieną kapą 15 metrų ilgio ir 5 metrų pločio. Atkasus šiuos kapus, pasirodė, kad jie yra 3-jų ar 4 metrų gilumo. (Metras yra trim coliais ir trečdaliu ilgesnis už jardą.)

Po to, kai 10,000 karo belaisvių buvo iššudyta stovykloje arti lėktuvų aikštės, vokiečiai atgabeno ten apie 1,500 vyrų, moterų ir vaikų.

Marino Vaikus, Nuleisdami Kraują

Vietiniai gyventojai sako, kad vaikai tap 6 ir 12 metų amžiaus paskui buvo išvaryti iš stovyklos. Vokiečiai paėmė vaikų kraują perleidimui sužeistiems savo kareiviams. Ant sienų liko vaikų tėvų užrašai: "Tegu visas pasaulis žino, kaip žvėriškai vokiečiai nužudė mūsų vaikus! Atkeršykite už mus! Pasaulio moterys, atsiminkite šias nedorybes, padarytas 20-me šimtmetyje! Atsiminkit nekaltus mūsų kūdikius!"

Visi vyrai ir moterys, kurie buvo dar likę pirm vokiečių pasitraukimo, tapo suvaryti į laivus. Laivų durys ir langai buvo lentomis apkalti, ir laivai visais garais nuplaukė Nemunu į vakarus.

Budelių Vardai

Pasaulis turi žinoti vardus tų, kurie atliko tokius kriminalius darbus. Jie yra: **Lenzen, Vokietijos komisaras Kauno apskričiui; pulkininkas Kraemer, rinktinės nacių gvardijos SS komisaras Kauno miestui; Fuchs, vadas Gestapo žandarų Kaune; Eger, Gestapo galva Baltijos valstybėse; pulkininkas Dekke, stovyklų komendantas Lietuvoje; generolas majoras Wening, pulkininkas leitenantas Zieber (iki 1942 m.) ir pulkininkas Bergardt (po 1942 m.), komendantas Stalag, ir jų padėjėjai: kapitonas Heinemann ir majoras Stimacher, kap. Brenzing; leitenantas Zing, galva šeštojo forto; Razna, Schmitzs ir Kitell, Gestapo policijos pareigūnai; Pilgran, Firger ir Pitch, SS kariuomenės unteroficieriai ir daugelis kitų, kurių vardai dar nepatikrinti.**

Tie žmogžudžiai užsipelno bausmės pagal tarptautinius ir žmoniškumo įstatymus, kuriuos diktuoja pasaulio sąžinė.

Liet. Valstybinis Teatras Kaune Pradeda Sezoną

Rašo **Režisorius Dineika**

KAUNAS. — Laike okupacijos Kauno teatrų repertuarus kontroliavo vokiečiai. Visi lietuviai ir rusai kompozitoriai buvo prašalinti iš operos. Tiktai 1943 metais buvo leista suvaidinti "Eugenijų Oneginą." "Swan Lake" buvo prašalinta iš baleto, o "1931" iš dramos.

Po didelių reikalavimų, vokiečiai nuėmė uždraudimą nuo Petrulio "Prieš Srovę," bet pertaisius ir vardą pakeitus į "Tėvas Stradzilis."

Vokiečių pastangos sudaryti profašistinį repartuarą tačiau sutiko griežtą pasipriešinimą iš artistų ir dainininkų. Tiktai Vagnerio Logengrin ir Tanhauser operos buvo įtrauktos. Kuomet vokiečiai pareikalavo, kad jos būtų vaidinamos vokiškai, dainininkai užprotestavo, sakydami, kad jie nežino vokiečių kalbos ir būtų per sunku išmokti roles svetima kalba. Tokiu būdu vokiečių kalba negalėjo rasti vietos Kauno operoj.

Už savo atkaklų priešinimąsi, artistai brangiai užmokėjo. Nekuriems teko visai mesti vaidybą ir išsikelti į provinciją. Išnykimas nuo scenos buvo įprastas Lietuvos inteligentijos protesto būdas. Nekurie dainininkai ir artistai ir dabar tebėra susikirtimų zonoj. Kiti buvo išdeportuoti Vokietijon. Daugelis iš tų, kurie, su šimtais tūkstančių kitų, buvo pasiųsti budavoti apsigynimo linijas, žūsta nuo nuovargio, bado ir ligų.

Nežiūrint to, yra užtektinai artistų ir dainininkų Kaune, kad pradėti baleto ir dramos sezoną. Kaip ir pirmiau, savaitės programą susideda iš trijų operų, trijų dramų ir vieno baleto perstatymų. Konduktorius Bukša vadovauja operos grupei, Keblauskas — baleto, o Sutkus — dramos.

Tokie pasižymėję operos dainininkai, kaip Staškevičiutė, Rakauskaitė, Antanas Sodeika, artistai Rimaitė, Petrauskas, pradėjo repeticijas. Scenas piešia Labuckas ir Galdikas ir kiti piešėjai.

Laimė tame, kad vokiečiai nesuspėjo išsivežti teatrų turto. Jie tiktai pasigrobė kai ką iš apsirengimų.

Del pirmo mėnesio šiame sezone į programą įeina sekanti veikalai: Karnavičiaus opera "Gražina," "Eugenijus Oneginas" ir visa eilė itališkų operų; Pakalniaus baletas "Pasididžiavimas" ir "Gulbės Ežeras"; Purlio veikalas "Prieš Srovę" (su šiuo veikalu bus atidarytas sezonas); du nauji lietuvių rašytojų veikalai, Gogolio, Aleksandro Ostrovskio veikalai, Čekovo "Vyšnių Sodas" ir Simanovo "Rusų Žmonės."

GRAIKIJOJ LABAI NUPIGĘ PINIGAI

WASHINGTON. — Newbold Noyes, Evening Star kariškas korespondentas, patiekė savo laikraščiui sekančias išlaidas, padarytas per 24 valandas Atėnų mieste, Graikijos sostinėj.

75,000,000,000 drachmų už nuvalymą čeverykų, 40,000,000,000 už stikliukų gėrimų, 210,000,000000 drachmų už pietus, 420,000,000,000 už kambarį vienai nakčiai ir t.t.

Pirm karo drachma buvo 8 centai amerikoniškais pinigais.

LONDON. — Pasaulinis darbo kongresas, kuris turėjo įvykti birželio mėnesį, įvyks sausio mėnesį, 1945 metais.

Kanados unijos yra nutarusios dalyvauti tame kongrese.

Pranešimai sako, kad Hitleris ir jo draugai jau dabar planuoja, kaip pasislėpti nuo sąjungininkų bausmės. Jie keičia pavardes ir vietas ir net savo išvaizdą. Šiuose paveiksluose yra parodoma, kuomi Hitleris gali persirengti. Pirmas paveikslas yra tikras jo paveikslas, o kiti netikri, vaizduoją jį valstiečiu, profesorium, darbininku, šeimininke, ūkininku ir virėju.

Ročesterio Lietuvius Ištiko Skaudus Smūgis

ROCHESTER, N. Y. — Spalio 8 dieną per telefonus, radiją ir asmenis skubiai išsiplatino nemaloni žinia: netikėtai mirė Anna Putton.

Žinantiems Anną, buvo labai skaudi žinia. Žinia buvo dar skaudesnė tuo, kad jos vyras L. Putton (Žalderis) randasi ligoninėj jau keletas mėnesių ir del to gali liga dar pasididinti. Juk galima įsivaizdinti, kaip ligonis jautėsi išgirdęs, kad jo mylima žmona, kuri dažnai lankydavo ir tik iš vakaro lankė jį ir buvo linksma ir sakėsi gerai jaučiasi, darė planus ateities gyvenimui, — jau mirus.

Draugui Putton buvo leista parvažiuoti iš ligoninės ir dalyvaut — tvarkyti šermenis, bet buvo šauktas gydytojas ir tik su jo pagalba galėjo pernešti tą skaudų smūgį.

Anna Putton po tėvais buvo Bengeliutė. Gimė 1901 metais, Petarson, N. J. Kadangi tėvai pažangūs žmonės, tai ir dukrelę išauklėjo pavyzdingai ir buvo garbinga veikėja del darbininkų klasės labo.

Anna buvo pilnai susipratusi moteris. Kaip čia gimus ir mokslus ėjus, daug prisidėjo prie darbininkų judėjimo. Kaip draugas Putton, taip ir Anna, per daug metų veikė pirmose eilėse tarp lietuvių ir tarptautiniame judėjime. Anna per daug metų buvo LLD 50 kuopos raštininke. Net žinodama, kad turi širdies ligą, nenustojo veikusi. Buvo moterų mezgėjų kliubo raštininkė.

Už tai draugė turėjo gerą vardą ir daug draugų ir draugių. Daug gėlių vainikų puošė Annos karstą. Žinant, kaip ji dirbo del Pagalbos Lietuvos žmonėms, kiti, vietoj pirkti gėles, dovanojo pinigais, už kuriuos bus nupirkta paramos Lietuvos žmonėms. Kiek sudėta pinigų, tikrai neteko sužinoti. Girdėjau, kad sudėta apie $75.00.

Nors spalio 11 dieną buvo darbo diena, bet daug išliko iš darbo, kad atiduoti Annai paskutinį atsisveikinimą ir patarnavimą. Antrą valandą po pietų prasidėjo išlydėjimas į kapines. Žmonių prisirinko pilni du G. J. Savage šermeninės kambariai. Prieš išvežant, K. Vaivada pasakė graudinančią atsisveikinimo kalbą. Liūdna buvo matyt atsisveikinant su Anna jos tėvus ir vyrą.

Moterys sustojo į eiles iš abiejų pusių, laikydamos rankose po gėlę ir liūdnai stovėjo iki Annos karstą šešios moterys mezgėjos nunešė į vežimą. Apie 30 automobilių palydėjo į Mt. Hope krematoriją.

Krematorijos koplyčioj G. Walsh (nuo komunistų asociacijos) pasakė trumpą prakalbą, nupiešdamas Annos veiklų gyvenimą. Labai tinkamai atidavę paskutinį patarnavimą, žmonės išsiskirstė į namus, palikę karstą koplyčioj.

Velionės draugui L. Puttonui ir tėveliams reiškiu gilią užuojautą tokioj liūdnoj valandoj.

R. Barauskas

LIAUDIES BALSAS
Rašo Tiktai Tiesą

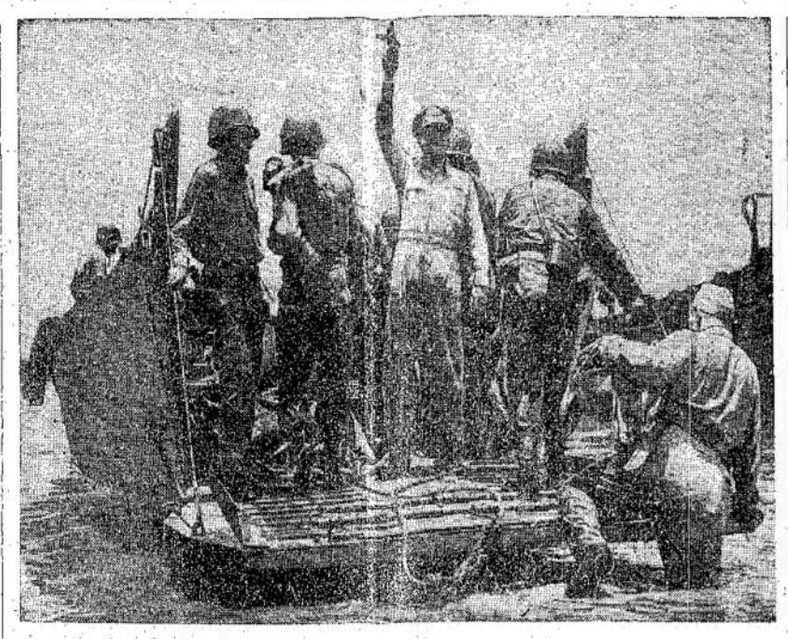

Generolas MacArthur, apleisdamas Bataną ir Corregidorą, sakė, kad jis dar sugrįš. Dabar jo jėgos jau įsiveržė į Filipinus. Čia matote generolą MacArthur sveikinant vienos salos gyventojus nuo išsikėlimo baržos po išmušimo japonų. Panašiai už kiek laiko jis pasveikins filipinus, nes jo jėgos jau įsiveržė į Filipinus.

DOMĖS LIETUVIAI

Jei jums reikalinga gerų drabužių žemiausia kaina, užeikite pas mus ir pamatykite jų vertybę.
Kiekvienas drabužis rankų darbu pasiūtas iš mūsų persitrauktos geriausios angliškos medžiagos.
Mes taipgi siuvame moteriškus drabužius ir kailinius paltus. Taip pat siuvame del paaugusių vaikų.

Style Tailors

Kostiumai vyrams ir moterims, gatavi ir padaryti sulig mieros. Duodame kreditan.
3647 St. Lawrence Blvd. LAncaster 7465
Montreal, Que. Namų: HA. 9568
Atstovas: A. Furmanski

Demokratinių Lietuvių Vakaras Puikiai Pavyko

MONTREAL. — Spalio 15 dieną vakare čia įvyko Montrealo Demokratinių Lietuvių Komiteto rengiamas koncertas su prakalbomis. Jis puikiai pavyko. Buvo daug žmonių ir sukelta daug paramos Lietuvos žmonių paramai.

Kaip vakaro vedėjas M. Gudas pranešė, tai vakaro tikslas buvo paminėti Lietuvos išlaisvinimą. Jis pažymėjo, kad tai pirmas Montrealo lietuvių parengimas Lietuvai esant laisvai, nors labai nuteriotai. Po jo įžanginės kalbos prasidėjo koncertas.

Pirmiausia pasirodė Jaunimo choras su O Canada. Tuo pat išėjimu jis dar sudainavo porą dainų.

Po choro dainavo M. Spaičys, Montrealo lietuvių solistas. Jaunuolės Berta ir Jenė Juraitytės padainavo momentui pritaikytą duetą, kuris buvo tiesiog jaudinantis. Po jų sekė rusų šokikai su tautiškais šokiais. Jie visi pasirodė gerai ir publikai patiko.

Puikiai pasirodė ir visų laukta viešnia, torontietė Helena Degutienė. Montrealiečiai net kvapą sulaikė, kuomet ji pasirodė ant steidžiaus. Reikio pripažinti, kad Degutienė turi gerą ir labai malonų balsą ir moka publiką sužavėti. Kada ji ėjo nuo steidžiaus, žmonės labai plojo ir matyti norėjo, kad daugiau dainuotų. Ir būtų gal nenutilę, jeigu nebūtų buvę praneštą, kad ji dainuos vėliau.

Su tuo pirma dalis koncerto užsibaigė. Pirmininkas perstatė kalbėtoją, nenuilstantį veikėją mūsų judėjime, draugą Lesevičių. Jis aiškiai apibudino svarbiausius šių dienų klausimus, fašizmo žiaurumą mūsų gimtinėj Lietuvoj ir t.t. Jo kalba buvo labai vaizdi ir įtikinanti, pilna faktų.

Po draugo Lesevičiaus kalbėjo draugas J. Urbonavičius, taipgi veiklus montrealiečių veikėjas. Jis daugiausia lietė Demokratinių Lietuvių Komiteto veikimą.

Pasirodė, kad komitetas nemažai nuveikė: surengė visą eilę prakalbų, surinko dideles sumas pinigų šelpimui nukentėjusių nuo karo lietuvių.

Po savo kalbos Urbonavičius atsišaukė į susirinkusius del paramos Lietuvos žmonėms. Tuojaus buvo suaukota $617.

Po aukų buvo antra koncerto dalis. Dainavo Jaunimo choras, šoko rusų šokikės, taipgi dainavo ir mūsų viešnia H. Degutienė ir montrealietis M. Spaičys. Visi žmonėms patiko ir užsibaigus koncertui visi gailėjosi, kad jau viskas.

Reporteris P. Y.

Kas ir Po Kiek Aukojo Lietuvos Žmonių Paramai

Montrealo Demokratinių Lietuvių Komiteto surengtame koncerte spalio 15 dieną Lietuvos žmonių pagalbai aukojo sekančiai:

Po $50.00: J. Čelkis, Šerpičiai ir Raudonojo Kryžiaus Moterų Ratelis.

Po $20.00: A. K. Keršiai. LLD 47 kuopos ir 137 kuopos moterų skyrius $24.06.

Po $10.00: A Tamašauskas, P. Nakas, B. Juraitis, J. Urbonavičius, P. Petrulis, L. Kisielius, E. Balčiūnas, M. Gudas, K. Čekaitis, A. Markevičius, J. Vekteris, Martinkus, J. Adakauskas, J. Lesevičius, St. Leliackas ir J. Pelakauskas.

Po $5.00: Žekonis, B. Šalčiūnas, Kmieliauskas, Ed. Strelis, J. Siminas, P. Tamutis, J. Ivinskas, E. Bubelis, A. Lukoša, Pr. Adomonis, J. Kukenis ,A. Janušis, Pr. Šuplevičius, P. Šuplevičius, P. Joneliūnas, J. Džiaugys, J. Žukauskas, J. Rutelionis, A. Žimantas, P. Garnelis, A. Markevičius, B. Minotas, E. Vilkis, J. Juškevičius, J. Vilkelienė, Dudonis, K. Ažuolaitis, J. Laurinaitis, O. Kilikevičienė, J. Ivinskas, K. Milevičius, A. Matiukas, N. Kisielienė, E. Juškevičaitė ir Pr. Bočiulis.

Po $3.00: G. Einikis.

Po $2.00: Malinauskas, J. Petronis, K. Kiela, Turuta, Rimavičius, J. Kvietinskas, J. Virbyla, Kaušpėdienė, P. Lukas, J. Skinkis, Karalevičienė, Manstavičienė, P. Kaušakis, D. Skardžius, J. Balčiūnas, S. Tamašiūnas, K. Liokaitienė, M. Doveikienė, A. Spaičys, M. Bunkienė, J. Šarskis, J. Braknys, Taruška, J. Krivickas, J. Kaušyla, J. Macevičius, A. Palubinskas, M. Spaičys, K. Likas, Al. Ruzgaičiūtė, Zavišienė, M. Vaicekauskas ir A. Cibas.

M. Paragis aukojo $1.50, o A. Mileris $1.25.

Po $1.00: V. Adomonis, M. Adomonienė, Kuraitienė, Armulevičienė, E. Gurklys, O. Jurkšienė, A. Braknienė, J. Daugėla, O. Mikulienė, Virbilienė, Petrauskienė, A. Bulokas, S. Verbyla, A. Labūnaitė, K. Ambrazienė, O. Čeplienė, Talalienė, Juodelis, O. Dauderienė, V. Krikščiūnas, B. Skripkienė.

Labai atsiprašau, jeigu kas klaidingai užrašyta. Klaidų sunku išvengti, kada tiek daug ir skubotai aukoja. Pastebėtas klaidas prašau pranešti.

P. Y.

Daugiau Aukų Lietuvos Žmonėms

MONTREAL. — Vietos Demokratinių Lietuvių Komitetui drg. J. Kukenis dar pridavė aukų del Lietuvos žmonių paramos, būtent, per jį aukavo: George Mačionis $5.00 ir L. Levinas $1.00. Viso $6.00.

J. Lesevičius
Komiteto Sekretorius

Daug kariškų pabūklų po karo bus nereikalingi, bet nekurie bus pritaikyti prie civilio gyvenimo. Taip vadinami "jeeps" jau dabar bandomi, norint surasti, ar netiktų jie ūkininkams. Šiame atvaizde toks jeep yra varomas per upelį, kad parodyti, jog jis gali tikti ūkininkams.

JUOZAS BALTUŠIS

TAIP REIKIA

(Tąsa)

Po šitų įvykių nepraėjo nė dienos, o dvaro sode rado efreitorių Raifą perpiauta gerkle. Raifas svajojo apie laipsnį, apie dovanas. Kapitonas Krausas pats pastebėjo, kad efreitoriaus Raifo rankose rykštė švilpė kažkaip šmaikščiau negu kitų, o kariant valstietį Grigą, jis pats išspyrė kėdutę iš po kariamojo kojų. Ir šitą kažkieno nematoma ranka brūkštelėjo skustuvu Raifo pasmakrę. Bet reikalas tuo nepasibaigė. Nespėjo kapitonas Krausas įpakuoti šį tą savo namiškiams Vokietijon, kai naktį kažkas atėjo prie dvaro svirno, tyliai paklojo abu sargybinius, išlaužė duris ir. . . O po dviejų dienų, tik po dviejų dienų, kai buvo varomi Šlapiašilio keliu rekvizuoti gyvuliai, kažkas davė iš po eglių tankumyno šalvę, ir paskyrimo vietoje nebesulaukė nei galvijų, nei juos lydėjusių sargybinių.

Ir taip kasdien. Kasdien.

Kapitonas Krausas juto augančią grėsmę, juto iš visų pusių gniaužiantį pavojų. Pats oras aplinkui buvo persigėręs priešiškumu, pagiežos keršto. Bet labiausiai kapitoną Krausą siutino tai, kad jis nieko tikro negalėjo apčiuopti. Jis suvarė visos apylinkės vailstiečius, įsakė plakti visus iš eilės, jis išsikviesdavo juos po vieną pas save, grasino sušaudysiąs, siūlė krūvas reichmarkių, laipsnį, malonės. Viskas buvo veltui. Dar nebuvo išaugusi rykštė, kuri pajudintų artojo liežuvį, kaip nebuvo iškalti pinigai, kurie būtų verti parduoto brolių kraujo. Žmonės tik įgauždavo galvą į pečius ir niauriai žiūrėdavo į žemę po kojomis. Kapitonas Krausas suprato: jų nenugalėsi!

Ir štai pačiame šio košmaro slėgime, lyg šviežio oro pūstelėjimas, atėjo žinia apie partizanus. Ją atnešė kaimyninio sodžiaus trivalakininkas Smilgys. Nudelbęs akis, sodriai prakaituodamas papasakojo, jog mateę Songailą naktimis sukant miško link. Kapitonas Krausas pajuto nutvėręs siūlo galą.

— Nejudinti jo pakol kas ir. . . sekti! Dieną, naktį sekti!

— Bus padaryta, — kietai atsakė Smilgys.

Kapitonas Krausas pažvelgė į diržingą, raudonų raumenų klostėmis užvirtusį Smilgio veidą.

— Jūs. . . nesistebėkite. . . — švokšdamas nosies šnervėmis pratarė Smilgys. — Juos su šaknimis reikia. . . kad nebebūtų. . .

— Ko nebebūtų?

— Na, tų. . . Raudonųjų.

— Taip, — sumurmėjo kapitonas Krausas. — O tau. . . tau, matyti, gerokai jie įnuodijo?

— Žodžiui vietos nėra, ponas hauptmane. . . Jūs suprantate? Būkite jūs raudoni ar geltoni, dėl manęs būkite nors ir žali, bet žemę. . . Mano žemė prakaitu ir pūslėmis imta. . .

Kapitonas Krausas nežymiai šyptelėjo.

— Iš tėvo aš ką paveldėjau? Ant vieno rubežiaus atsistojęs kitą galėjai apčiurkšti. Vos vienam bernui su merga darbo pakakdavo. Taigi. O iki trijų valakų pats privariau. Pas mane, ponas kapitonas, vien tik bernų trys buvo, dvi mergos, pusmergė. . .

Dar platesnė šypsena nuslinko kapitono Krauso veidu.

— Kvailys, — sumurmėjo pats sau. — Kvailys, bet šiandien — gerai.

— Jūs pasekite jį, — pratarė balsu į Smilgį, — ir jeigu kas mes jūsų neužmiršime!

Smilgys išėjo. Kapitonas Krausas pasišaukė adjutantą.

— Sekti Songailą ir sekti Smilgį! — pasakė griežtai. — Pastarą jeigu kas, galima. . . khm.

Adjutantas tylėdamas sumušė kulnimis.

Po to įvykio praėjo mažiau kaip savaitė. Smilgys davė ženklą Songailą išėjus iš namų. Kapitonas Krausas pasiuntė kareivius.

Dabar vaikščiodamas po kambarį ir rūkydamas vieną sigaretę po kitos, jis galvojo apie suimtąjį. Prakeikta žemaitiška kiaulė neištarė nė žodžio. Ir tai prie tokio antausių skaldymo!

— Na, — palauk! — sugriežė dantimis kapitonas Krausas. — Dar užgiedosi!

Ir čia staiga jam atėjo į galvą nauja mintis. O gal? Gal šitą galima būtų palenkti kitu būdu? Jis užsirūko naują sigaretę ir įtemptai galvoja.

Įvedė suimtąjį.

Kapitonas Krausas šnairiai žvilgterėjo į juodais potyniais užgriuvusias Songailos akis, į sumuštas, ištinusias lūpas, į perplėštus, krauju apdžiūvusius marškinius. Pamojo kareiviams išeiti.

— Sėskite, — pastūmė songailai kėdę.

Suimtasis nesijudino.

— Sėskit, sėskit, — pratarė vėl kapitonas Krausas, kiek galima paprastesniu, ramesniu balsu. — Pasikalbėsime. . .

Songaila lėtai prisiartino ir kietai sukandęs dantis, kad nesudejavus nuo maudančio skausmo, tylėdamas sužniugo į kėdę. Kapitonas Krausas atsisėdo priešais.

— Rūkote? — pasiūlė papirosą.

Stangrūs Songailos antakiai nežymiai krustelėjo, tačiau jis nepakėlė akių. Kapitonas Krausas, dedamasis nerūpestingu, mostelėjo rūkalą ant stalo.

— Taip, taip, — tarė jis. — Na, ką gi? Atrodo mes turėtumėm surasti bendrą kalbą, ką? Jūs, kiek girdėjau, žmogus su galva?

— Sako, jūs nors nemokytas, bet prie tarybų net žemės komisijoj dirbote, — nesulaukęs atsakymo, vėl tęsė kapitonas Krausas. — O ten juk reikėjo supratimo. Proto reikėjo. Taip? Kaip gi tai atsitiko, kad dabar nuėjote neprotingu keliu?

Atrodė, kad Songailos žvilgsnis priaugo prie vienos vietos. Nekrustelėjo nė vienas jo veido raumenėlis.

— Aš jus suprantu, — vėl tęsė kapitonas Krausas. — Jūs — dėl vakar dienos, tiesa? Bet patikėkite, jog viskas įvyko be mano žinios: mūsiškiai pasikarščiavo. Aš jau ėmiausi žygių, kad tokie reiškiniai nepasikartotų. Taip. O dabar galime kalbėti ir apie reikalą.

Songaila įtylėdamas atsisuko, pažvelgė tiesiai į akis kapitonui Krausui. Pastarasis kiek sutriko, bet greitai vėl atgavo pirmykštę pusiausvyrą.

— Ko jūs einate prieš mus? — pratarė jis. — Mes juk jūsų neliečiame. Jūsų — ūkininkų. Gyvenote sau, ir gyvenkit. Arėte žemę, na, ir toliau arkit sau į sveikatą. Kas jūsų buvo — lieka jūsų. Mūsų uždaviniai didesni, mielasis, — kapitonas Krausas pabrėžė žodį mielasis. — Mes siekiame išnaikinti bolševizmą, — tęsė jis, — mes siekiame išlaisvinti, pagaliau, pasaulį nuo raudonojo maro grėsmės, suprantate? Mes kariaujame dėl žmonių ramybės, dėl jų gerbūvio užtikrinimo, dėl šviesios ir laimingos Europos. Jūs matote, aš kalbu atvirai, nors ir ne taip dar gerai pažįstu jus. O tai dėl to, kad aš pasitikiu žmonėmis. Ir ne tik žmonėmis. Aš žinau, aš esu tikras, jog kas geriau pažins mus, labiau įsigilins į mūsų uždavinius, tas negalės nepritarti mums. Negalės, — pakartojo kapitonas Krausas. Jis buvo įsileidęs į kalbos azartą. Jam atrodė, kad Songaila įdėmiai klauso ir savo širdyje linksta jo pusėn. Taip. Ši žemaitiška kiaulė turės prašnekti!

(Bus daugiau)

SAULĖTOJ ISPANIJOJ

E. ZDANAUSKO ir B. ALKSNIO NUOTYKIAI

Rašo E. ZDANAUSKAS

(Tąsa)

Vieną sykį mus aplankė Raudonojo Kryžiaus komisija iš trijų asmenų. Vienas buvo vyras, o dvi moterys. Turėjau progą ir aš pasikalbėti. Per pasikalbėjimą paaiškėjo, kad Raudonasis Kryžius skaitė mano laiškus anglų ambasadoriui. Kaip juos gavo ir kodel nedavė atsakymo, atsisakė pasakyti, bet prižadėjo rūpintis manimi. Po dviejų mėnesių gavau iš Raudonojo Kryžiaus siuntinėlį, kuris susidėjo iš dviejų porų baltinių. Buvau užganėdintas ir tuo, nes baltinius buvau senai nešiojęs. Taipgi per keletą mėnesių gavau po kelis pezetus pinigais.

Lageryje sąlygos ėjo blogyn. Maistas buvo tiktai žolė. Pradėjome organizuoti bado streikus. Kuomet buvo viskas nutarta, lenkai pirmieji stojo į streiką. Kada visus varė prie katilo, lenkai praėjo pro katilą ir nei vienas neėmė tos sriubos. Juos pasekė kitos grupės ir taip buvo paskelbtas bado streikas. Visi, kurie gavo pakelius nuo konsulų, taipgi atsisakė juos priimti.

Mūsų reikalavimas buvo — laisvė. Pasiuntėm telegramą Ispanijos vidaus reikalų ministerijai, kad paleistų visus tuos, kurie negali išvažiuoti į savo šalis; kad jie turėtų teisę išvažiuoti į kurią nors neutralią šalį.

Praslinko pora dienų, o atsakymo iš niekur nėra. Streikas, tačiau, nesilpnėja. Visi pasiryžę tęsti. Mūs, penktą kuopą, varo prie darbo ir bando versti imti valgį. Prieš tai kilo protestas visame lageryje. Visi pradėjo reikalauti, kad brigadiečiai nebūtų varomi prie darbo, ir kad niekas neturi teisės priversti valgyti.

Šeštą dieną visas lageris buvo tikra ligoninė. Didžiuma buvo jau lovose. Ir lagerio administracija pamatė, kad čia ne juokas. Ji kreipėsi į atatinkamas įstaigas. Septintą dieną pradėjo lankytis įvairios komisijos. Ispanijos fašistų valdžia prižadėjo išleisti į laisvę visus: pirmiausia, jaunus, kurie neturėjo 18 metų amžiaus, ir invalidus, o po jų visus likusius, jeigu kuri neutrali šalis priims.

Streikas buvo išloštas ir gyvenimo sąlygos lageryje kiek pagerėjo. Mes, brigadiečiai, nebuvome taip persekiojami, galėjome kreiptis pas visokius konsulus ir legacijas del išgavimo laisvės. Aš dar kartą kreipiaus prie anglų kariško atašės. Turėjau puikų laišką iš Kanados nuo motinos. Jis buvo angliškai rašytas. Atašė perskaitė laišką ir sugrąžino. Jis pažymėjo, kad jis žino mano stovį Kanadoj ir čia, bet negalės nieku padėti.

Nieko negavęs pas anglus, kreipiausi pas belgų kunigą, kuris kas savaitę vykdavo į Madridą. Įteikiau jam laišką Anglų ambasadai ir prašiau perduoti jį asmeniškai. Už savaitės laiko gavau laišką iš anglų ambasados iš Madrido. Tai buvo pirmas laiškas nuo anglų ambasadoriaus.

Laiškas buvo prielankus ir sukėlė manyje daug vilties. Mano motinos laišką jis persiuntęs į Portugaliją, Kanados legacijai, ir kad jis tikisi, jog trumpu laiku aš būsiąs pripažintas kanadiečiu ir ištrauktas iš Ispanijos.

Laukiau kas bus toliau, atsakymo iš Portugalijos. Tuo tarpu iš lagerio išeidavo į laisvę nuo 20 iki 50 asmenų kasdien. Mus tikrino, kad už trijų mėnesių laiko visi būsime laisvi. Visi buvo užganėdinti, išskyrus tuos, kurie neturėjo užtikrinimų iš savo šalių atstovybių. Bet ir tie mėgino rasti kelią į laisvę.

Man teko susipažinti su daugeliu lenkų karininkų. Nutariau pasidaryti lenku ir tokiu būdu bandyti ištrūkti iš nelaisvės.

Vieną dieną prieš Kalėdas, 1942 metais, susiėjau su lenkų kapitonu. Jis simpatizavo Sovietų Sąjungai ir atjautė brigadiečius. Vaikščiodami po lagerio kiemą apkalbėjome dienos klausimus. Ant galo aš jam tariau:

"Ponas kapitone, aš paeinu iš lenkų šeimos. Ar galima būtų tapti Lenkijos piliečiu?"

Jis kiek patylėjo ir tarė: "Taip, aš galiu tau padėti tame reikale. Bet tu turi pasakyti man visą teisybę."

Jis žinojo, kad esu brigadietis.

Kuomet jam viską išpasakojau, jis vėl man tarė:

"Gerai. Rytoj 10 valandą ryto ateisi į raštinę, kur turėsi daug meluoti, nes turi sakyti, kad tėvas buvo lenkas, o motina lietuvė, ir kad visi broliai ir seserys yra gimę Vilniuje. Aš irgi paeinu iš Vilniaus."

Jis nurodė man viską, kaip aš turiu sakyti ir prižadėjo būti liūdininku. Man buvo uždrausta sakyti, kad buvau tarptautinėj brigadoj.

Mudu išsiskyrėm. Per visą naktį beveik nemiegojau, o dariau planus del rytojaus. Čia aš mačiau vienintelę progą išsilaisvinimui iš Ispanijos fašistų nagų. Jeigu gerai pavyks, tai tapsiu "lenku" ir lenkų atstovybės padedamas išeisiu, o jei ne, tai tuomet reikš nykti lageriuose ir laukti kokio nors galo.

Tiesa, mano laiškas buvo pasiųstas pas Kanados legaciją Portugalijon, bet mano viltis tame buvo labai abejotina. Jeigu per tiek laiko anglų atstovybės mane ignoravo, tai vargiai bus kokia nauda ir toliau.

Susitvarkiau visus atsakymus į numatomus klausimus, kad nesusimaišyti, ir bandžiau juos gerai atsiminti. Taip tai laukiau rytdienos su didžiausiu nekantrumu. Naktis buvo tokia ilga, kad atrodė, jog bent kelios susiliejo į vieną.

(Bus daugiau)

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

Drg. J. Česunas, Port Radium, N.W.T., prisiuntė dvi atnaujintas prenumeratas ir aukų $4.00. Nuo savęs ir nuo drg. A. Jazoko po $2.00

Drg. J. Škiparis, Bayonne, N. J., prisiuntė aukų $5.00 Aukojo: M. Panelis $1.00; J. Urban, A. Zilman, J. Skiparis, J. Kirmilas po 50 c.; J. Jurkevičia, S. Radušis, A. Lukaitis, J. Kirmel, J. Survila, K. Chinlis po 25 c.

Drg. J. Tamas, Brooks, Alta., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Drg. W. Tauškele, Simcoe, Ont., vykdamas į Sudbury, apsilankė Liaudies Balso raštinėj ir laikraščio paramai paaukojo $2.00.

Drg. J. Kuzma, Simcoe, Ont., vykdamas į Pralate, Sask., apsilankė Liaudies Balso raštinėj ir laikraščio paramai paaukojo $1.90.

Drg. P. Markus, Glencoe, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, per drg. H. Dobrovolskienę, Toronto, laikraščio paramai paaukojo $2.00.

Drg. V. Sargalis, Hamilton, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $2.00.

Drg. Sam Paberalis, Windsor, Ont., prisiuntė vieną naują prenumeratą ir drg. F. Kazokas, Lethbridge, Alta., prisiuntė vieną atnaujintą.

Drg. Dauderis, Verdun, Que., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Per "Laisvės" administraciją, ir per drg. Al. Maigį, Toronto, gauta po vieną atnaujintą prenumeratą.

Visiems už aukas ir pasidarbavimą, širdingai ačiū.

Administracija

Aukos Lietuvių Karių Pasveikinimui

Laikotarpyj dviejų savaičių į Kanados lietuvių karių pasveikinimo fondą, esančio prie Liaudies Balso, gauta aukų $89.30.

Drg. M. Vidruk, St. Boniface, Man., prisiuntė $42.30. Draugas Vidrukas rašo, kad pinigai buvo suaukoti laike Winnipego lietuvių draugijų parengimo užbaigiant vasaros sezoną.

Smagu, kad winnipegiečiai beveik visi parėmė karių pasveikinimo fondą. Jie aukojo sekančiai: T. Valiukonis $2.00; A. Urbonas, Pranckevičius, Kumpauskas, T. Pauplis, Jurkšaitis, Subačius, N. Rakauskas, Ch. Shukstis, Čekanauskas, P. Civilis, J. Jarašiunas, A. Samalionis, M. Motuza, W. Steponavičius, Mikolajunas, V. Mačiukonis, P. Puras, M. Vidruk, J. Paknis, A. Noris, T. Juška, T. Lenio, A. Matulevičius, P. Staniškis, Blusis, F. Kostinas, J. Samas po $1.00; E. Ginkuvienė, L. Jasiulionis, P. Pranys, G. Paliliūnas, J. Banikonis, W. Daubaras, P. Matejūnas, P. Yauniškis, T. Jushka, Mrs. Narush, J. Savickas, G. Verbliug, J. Lawrece, J. Strolia, K. Bilkevičius, S. Jasiulionienė, P. Gudžiūnas, J. Radzevičius, V. Zavadckienė, K. Urbonas, V. Lepeska, J. Kvedaras, Mrs. J. Rauba po 50 c.; Pran 38 c.; K. Žentelis 35 c.; M. Rogers, M. Zyhal, M. Bukauskas, S. Paknys, M. Vilkas po 25 c.; V. Marcinkus 32 c.

Drg. J. Nausėda, Pickle Crow, Ont., prisiuntė $16.00. Pinigai suaukoti Pickle Crow ir Central Patricia, Ont. Aukojo: V. Žinaitis, T. Meidus, J. Nausėda po $2.00. R. Bridge, A. Bogda, W. Sitka, P. Zrotak, R. Januška, W. Hreets, R. Zynatuk,, M. Prpich, S. Berg, O Bankowski po $1.00.

Drg. J. Sargaitis, Port Arthur, Ont., prisiuntė $9.00. Aukas surinko drg. P. Kunchys. Aukojo. P. Kunchys, J. Stankevičius po $2.00; F. Shlapelis, F. Birgio, J. Sargautis, A. Stankevičius po $1.00; Al. Vaitiekūnas 50 c.

Drg. J. Česunas, Port Radium, N.W.T., prisiuntė $10.00. Aukojo: J. Česunas, J. Dubenas po $2.50; A. Jazokas $2.00; K. Griten, A. Ambrazas, S. Michlovski po $1.00.

Drg. P. Peskarskis, Courtland, Ont., prisiuntė $9.00. Aukojo: P. Peskarskis, S. Šimutis, Ch. Valaitis, S. Stradomskis po $1.00; J. Puluikis, B. Bikus, J. Liutkevičius, J. Dadurka, Chas Pempe, K. Matelis po 50 c.; J. Rudokas, T. Mažeika po 35 c.; A. Gindrenas, T. Galdikas po 30 c. M. Taras, T. Skodis, T. Vilkas po 25 c.

Drg. K. Doveika, Weston, Ont., nuo savęs paaukojo $2.00.

Drg. J. Shukis, Kimberley, B. C., paaukojo $1.00.

Visiems už aukas ir pasidarbavimą, širdingai ačiū.

Administracija

TORONTO MIESTO ŠIRDIS — LYTINIŲ LIGŲ CENTRAS

TORONTO. — Šiam mieste labai paplito venerinės (lytinės) ligos ir jų užsikrėtimo centru yra visa apylinkė apie City Hall.

Nuo 1941 metų Toronte buvo 11,000 užsikrėtimų, iš jų 5,469 sifiliu.

1943 metais buvo 308 užsikrėtimai iš kievieno 100,000 gyventojų. Tai labai aukštas nuošimtis.

Stepono Istorija...

APIE 30 METŲ ATGAL, viename mažame miestelyje senam krašte gimė berniukas. Vėliau jis atvyko Kanadon. Jo vardas buvo Steponas. Jis augo kaip ir kiti kanadiečiai . . . mylėdamas sviedinį ir žuvavimą, studijuodamas su vidutiniu entuziazmu, sutikdamas gražią merginą ir apsivesdamas.

Kada Steponas buvo dvidešimt šešių metų amžiaus, jis turėjo gerą darbą, nuosavą namą ir dvi mažas dukteris.

Viskas buvo labai puiku.

Bet vieną rytą saulė neiškilo virš Stepono namo. Vietoj saulės, didelis juodas debesys praslinko dangum nuo rytų; o ant jo skersai buvo vienas liepsnojantis žodis . . . KARAS!

Nereikėjo prašyti Stepona kovoti. Jis buvo kanadietis. Nuosprendis priklausė jam. Steponas užmerkė akis ir pamatė savo kraštą . . .

Jis matė saulę spindint ant Taikos Bokšto Ottowoj. Jis matė mėlynus Kalnų ežerus ir klausėsi kalnų upokšnių juoko. Jis matė vaikučius linksmai žaidžiančius ir linksmus veidus dirbtuvėse. Jis girdėjo klevų lapų šlamėsį ir dainuojant "God Save the King."

Jis atmerkė akis . . . ir išėjo į karą.

Jis nuvyko į Landona, kur pamatė, kaip ramios moterys tampa narsiomis našlėmis. Jis nuvyko Afrikon, kur jis matė narsius vyrus trokštant ir mirštant dulkėse. Cicilijoj, jis matė, kaip dulkės virsta purvu ir praryja vyrus, kurie krinta kovoj. Po to jis nuvyko Italijon — "Saulėton" Italijon — kur motelės badauja ir Raudonasis Kryžius yra taikiniu, o vyrai eina pirmyn coliais paraudonijusiu sniegu.

Po to, išsikėlęs ant kranto Normandijoj, Steponas sužinojo, ką reiškia kristi ant šalto, šlapio smėlio, o paskui nudažyti jį raudonai savo krauju ir užmerkti akis.

Tai tuomet Steponas išvydo moters veidą ir dvi mažas mergaites, taipgi ir saulę ant Taikos Bokšto . . . ir jis nugirdo kalnų upokšnių šniokštimą ir klevų lapų šlamėjimą ir dainą "God Save the King."

IR VISĄ TĄ LAIKĄ, NEI VIENO KARTO STEPONAS NEPAGALVOJO, KAD NEGERAI, JOG TARP TŲ NAMIE, DĖL KURIŲ JIS ŽUVO, YRA TOKIŲ, KURIE NIEKAD NEPARĖMĖ JO PERKANT PERGALĖS BONĄ.

Ar pagalvojat JŪS, kad taip negerai?

KAS YRA PERGALĖS BONAS?

Pergalės Bonas yra Kanados Dominijos valdžios pasižadėjimas atmokėti pinigais tiek, kiek ant Bono nurodyta, kada ateis laikas, o iki to laiko mokėti kas pusę metų palūkanas taip, kad į metus išeitų 3 nuošimčiai.

Pergalės Bonas yra saugiausias investmentas Kanadoj. Visi Dominijos resursai stovi užpakalyje bonų. Kanada išleidinėja bonus jau per 75 metus ir niekad neliko neatmokėjusi iki paskutinio dolerio kaip už bonus, taip ir palūknaų.

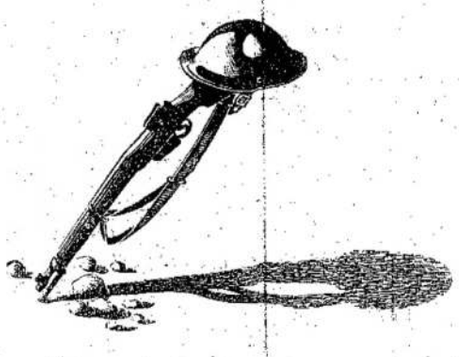

Įdėk Savo Pinigus į Pergalę

Pirk Pergalės Bonus

National War Finance Committee

Pranešimai

Windsor, Ont.

Susirinkimai

LLD 21 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienyje, spalio mėnesio 29 dieną, 11 valandą iš ryto.

Kviečiame visus narius ir simpatikus atsilankyti.

Valdyba

—o—

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 10 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienyje, spalio mėnesio 29 dieną, 1 val. po pietų.

Visus narius prašome atsilankyti.

Valdyba

Žmoniška Pareiga

TORONTO. — Pagelbėti kas kuo išgali nuo nacių nukentėjusiems Lietuvos žmonėms yra kiekvieno lietuvio žmoniška pareiga.

Tad atidėk savus reikalus kitam sykiui, o atsilankyk spalio 29 dieną, 7.30 val. vakaro 160 Claremont St., atnešdamas kokių nors drabužių del Lietuvos žmonių.

Susiėję kartu pasidžiaugsime, kad mums nereikėjo kentėti karo baisenybes ir kartu paremsime tuos, kurie nukentėjo.

"Linen Shower" vakaras bus įvairus: visko po truputį.

A. S.

Mūsų Ligoniai

TORONTO. — Draugas J. Maskelis turėjo operaciją St. Michael ligoninėj. Operacija pavyko ir draugas jaučiasi geriau.

Draugas Matas Guoba daibe smarkiai užgavo koją: antro piršto kaulas sulaužytas. Draugas gydosi namuose.

Reporteris

GUATEMALA MIESTAS. — Jauni karininkai ir studentai, palaikomi daugelio žmonių, nuvertė prezidento Frederico Ponce provizionalę valdžią.

Belgijoj, Spa srityje, esą tokio purvo, kuris gydąs žmones. Čia matote amerikieti kareivį maudantis.

ŽINIOS IŠ TORONTO LIETUVIŲ PASTOGĖS

Iš Toronto Lietuvių Menininkų Darbuotės

TORONTO. — Mūsų menininkai pradėjo naują veikimo sezoną labai įspūdingai.

Penktadienio vakare jie surengė bendrą balių. Dalyvavo Bangos ir Žvaigždės chorai ir dramos grupė. Tiesa, kas liečia valgius ir gėrimus, jie susidėjo iš keiksų, kavos, koko ir vaisių. Bet ne tas buvo svarbiausiu baliaus punktu. Baliaus požymiu buvo ne valgiai ir gėrimai, o bendras visų menininkų susiėjimas, suaugusių ir jaunų, dainininkų ir lošėjų. Žiūrint į dalyvius, susėdusius apie kelius stalus, buvo nepaprastai gražus vaizdas. Tai buvo didžiulė menininkų šeimyna: tėvai, motinos, vaikai ir t.t.

Draugas J. Račys, kuris labai daug energijos įdeda vadovybėje dramos grupei, ir kuris yra vienas iš mylimiausių vaidintojų, buvo "ceremonijų" vedėjas. Pirmiausia jis apibudino sueigos tikslą, o paskui pakvietė draugą J. Ramanauską tarti keletą žodžių nuo dramos grupės.

Draugas J. Ramanauskas, galima sakyti, yra vienas iš tų meno veikėjų, be kurių nei vienas veikalas nebūna suvaidintas. Jis nušvietė meno svarbą ir kvietė visus menininkus, kaip choristus, taip ir vaidintojus, veikti sutartinai, kad kuo daugiau naudos duoti visuomenei.

Po J. Ramanausko buvo pakviestas tarti keletą žodžių draugas J. Šinkūnas. J. Šinkūnas yra vienas iš tų menininkų, kurie veikia nuo pat meninio veikimo atsiradimo Toronto lietuvių tarpe. Jis, tiesą pasakius, yra vienas iš tų Bangos choro narių, kurie įstojo chorui susiorganizavus. Jis taipgi vienas iš mylimiausių vaidintojų.

Draugas J. Šinkūnas trumpai perbėgo menininkų vargus ir jų pasiryžimą. Jis nurodė, kad pradžioj reikdavo chorui mokintis kur nors stuboj. Taipgi ir vaidintojams repeticijas daryti stūbose. Draugų J. Kevėžų namas tuomet buvo meno centras ir jo sklepas matė labai daug repeticijų. Bet menininkai to vargo nepaisė ir tęsė darbą pirmyn.

Draugas S. Karvelis, kaip vienas iš Žvaigždės choro komiteto narių, taipgi tarė keletą žodžių, atiduodamas kreditą draugui J. Linartai už iškėlimą idėjos organizuoti vaikučių chorą ir įdėtas pastangas. Jo duktė Philis mokytojauja Žvaigždės chorui be jokio atlyginimo.

Vienu žodžiu sakant, vakaras buvo visų menininkų draugiškumo ir pasiryžimo vakaras.

Sekmadienį dramos grupė perstatė keturių veiksmų drama "Vergijos Griuvėsiuose." Veikalo pasižiūrėti prisirinko pilna salė.

Veikalas buvo suvaidintas labai gerai. Visi artistai vaidino labai gerai, o draugė Ph. Linartaitė ypatingai. Jos rolė buvo labai sunki ir labai svarbi, bet ji atliko labai gerai.

Vaidintojų tarpe buvo keli jaunuoliai, bet jie vaidino labai gerai. Kas pažymėtina, tai kad labai gerai lietuviškai kalbėjo.

Vaidinime dalyvavo: J. Račys, M. Kubilienė, J. Valūnas, Ph. Linartaitė, S. Pažėraitė, J. Račkus, A. Samuolis, E. Laurusevičienė, M. Šimkūnas, S. Jakavičius, V. Matonis, D. Alksnienė, A. Lapata, K. Radzevičius, K. Morkūnas ir P. Gavėnas.

Reporteris

Parsiduoda

Parsiduoda 8 kambarių namas, 532 Roxton Rd. Visas mūrinis, naujas furnisas, naujas garažas. Galima įeiti gyventi dabar. Prieinama kaina.

Kreipkitės: J. Daujotas, 2190 Dundas W. Tel. LA. 2324.

Paieškojimas

Mes Vancouverio lietuviai norėtume žinoti, kur dabar yra Ch. Šiugždenis. Prašome patį atsišaukti arba jei kas žinote, kur jis yra, pranešti mums adresą. Turime svarbų reikalą.

Rašykit šiuo adresu:
K-4288 Mark C., 11-th District Depot, Little Mountain, Vancouver, B. C.

LENKAI GALŲ GALE SUSITVARKYSIĄ

MASKVA. — Londoniškės lenkų valdžios premjero žmogus išsireiškė, kad Lenkų Tautinio Pasiliuosavimo Komitetas ir Londone sėdinti lenkų valdžia priėjo susitarimo ir greitu laiku pradės dirbti iš vieno.

Abiejų atstovai tarėsi čia Stalinui ir Čiorčiliui tarpininkaujant.

Kokiomis sąlygomis buvo susitarta, jis nepranešė, bet londoniškiai labai gerai nusiteikę, iš ko galima spręsti, kad didelis progresas padarytas.

ARTI 100 ASMENŲ ŽUVO EKSPLOZIJOJ

CLEVELAND. — Išeksplodavus vienam East Ohio Geso Kompanijos tankui, užsidegė keli kiti tankai ir eksplodavo. Gaisvas smarkiai išsiplėtė ir visą apylinkę nuteriojo.

Jau arti 100 asmenų žuvo. Vieni buvo užmušti, kiti mirė nuo apdegimo ar sužeidimo. Daug sunkiai sužeistų.

LONDONAS. — Vokiečiai užsilikę Aachene pagaliau pasidavė besąlyginiai. 800 nacių kareivių suimta belaisvėn.

Palaikykit tuos biznierius, kurie skelbiasi LIAUDIES BALSE

Lietuvos Žmonių Paramai

"Linen Shower"

SEKMADIENĮ, SPALIO 29 DIENĄ

Lietuvių Salėj

160 Claremont Street

Graži Koncertinė Programa, Kalbėtojai ir Kiti Pajvairinimai

Visi Toronto ir Apylinkės Lietuviai Kviečiami Atsilankyti

Pradžia 7.30 val. vakaro — Laisva Įžanga

Komitetas

SŪNŲ IR DUKTERŲ K. L. S. P. D. PIRMA KUOPA

Rengia

ŠOKIUS

šeštadienį, Spalio 28 d.

Nuosavoj Svetainėj

160 CLAREMONT ST.

SOKIAMS GRIEŠ SMAGI MUZIKA

KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI

Pradžia 8 val. vakare

Rengėjai

J. Daujotas

Baldų Dirbėjas ir Apmušinėtojas

Perkam ir parduodam naudotus rakandus, taisom ir pagražinam

2190 DUNDAS ST. W., TORONTO 3

Tel. LA. 2324

Tel.: VA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvės net $55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, išdirta akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Telefonas: RA. 3924

PARDUODU

Ūkius, Hotelius ir Tabako Farmas

Kur daugiausiai galima pinigų padaryti.

Kreipkitės šiuo adresu:

Tel. 30 R. 17.

S. Arzulas,

BOX 13, MT. BRYDGES, ONTARIO.

Mary Lee Flower Shop

Gėlių Parduotuvė

Pas Mus Galima Gauti Gėlių:

DEL VESTUVIŲ, LAIDOTUVIŲ IR KITŲ ĮVYKIŲ

Greitas Pristatymas, Bile Kur ir Bile Kada

Atdara Šventadienių Vakarais

1259 Bleury St. -- Tel. HArbour 3473

Montreal, Que.

Įsigykit Savo Namus

PARSIDUODA ĮVAIRŪS NAMAI, SU GEROMIS ĮEIGOMIS

2 flatų duplex, nauji, nuo $6,700 aukštyn
3 flatų nuo $6,800 aukštyn
4 flatų duplex nuo $9,800 aukštyn
4 flatų duplex, nauji, moderniški, nuo $11,300

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449

Mr. R. Bennett, Manager

Didžiulis Visų Slavų ir Lietuvių Pažangių Organizacijų

APVAIKŠČIOJIMAS

TAUTŲ PASILIUOSAVIMO IŠ PO FAŠIZMO IR SSRS 27 METŲ SUKAKTIES

Sekmadienį, Lapkričio 5

Palace Teatre

HAMILTON, ONTARIO

Bus eilė kalbėtojų ir Sovietų ambasados atstovas iš Ottawos.

Koncertinę programą pildys įvairių tautų menininkai.

Lietuvius Atstovaus HELENA DEGUTIENĖ iš Toronto

Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius dalyvauti.

Visas pelnas skiriamas Sovietų Respublikoms

Pradžia 7 valandą vakaro.

Rengėjai

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947

Advokatas

J. M. Rosenfeldas

Kalba Lietuviškai

Atlieku visus teisinių patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

30 St. James St E. Kamb 26

MONTREAL, QUE.

Tel. HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Veneninių Ligų Specialistas

Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.

Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.

1107 ST. DENIS STREET

MONTREAL, QUE.

Netoli Dorchester St.

Tel.: BElairs 2200.

Valandos: 4—5 po piet, 7—8 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papigintas kainas.

4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas

KALBA LIETUVIŠKAI

Valandos: 2—4 val po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo

4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų